

Sreda, 20. novembar 2002.
Svedok C-061 (Milan Babić)
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

SUDIJA MEJ: Gospođice Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), koliko sam shvatio, na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, budući da bismo hteli da pokrenemo jedno veoma ozbiljno pitanje u vezi sa ovim svedokom. Preko *outreach* programa ovog Suda dobili smo informaciju da je ime ovog svedoka objavljeno u "VIP", to je beogradska novinska agencija. Mi smo kopirali taj dokument kako biste ga svi imali na raspolaganju. Na petoj strani ovog dnevnog izveštaja se nalazi deo, odnosno naslov "Haški tribunal – Miloševićovo suđenje se nastavlja nakon pauze". Onda su tu delovi svedočenja na otvorenoj sednici, a onda se u trećem paragrafu kaže: Peter Mihael Miler, (Peter Michael Muller) pravni zastupnik svedoka C-036 koji je sam sebe inkriminisao i koji će uskoro da bude optužen, prisutan je u haškoj sudnici dok svedoči svedok Milan Babić". A u zadnjem paragrafu stoji: "Bivši zvaničnici iz Krajine koji žive u Beogradu kažu da je moguće da je zaštićeni svedok pod šifrom C-061 u stvari svedok Milan Babić, onaj Milan Babić koji je bio predsednik SAO Krajine u vreme kada su se desili ti događaji". Pre svega, Tužilaštvo želi da kaže da mi nismo optužili ovog svedoka, postoji samo optužnica gde se on spominje, a takođe postoji i ona presuda hrvatskog suda o čemu smo razgovarali na privatnoj sednici. Osim toga, o statusu ovog svedoka se samo razgovaralo na privatnoj sednici i zbog toga je Tužilaštvo veoma zabrinuto, budući da Tužilaštvo nije obavestilo nikoga o statusu ovog svedoka, nikoga izvan Suda. Tužilaštvo ne samo da je uznemireno oko ovoga, već će takođe da pokuša da sazna koji je izvor ovih informacija koje su objavljene u ovom dnevnom iz-

veštaju. Dakle, mi ćemo da se potrudimo da to saznamo. Dalje, hteli smo da obavestimo Pretresno veće u vezi sa ovim problemom. Zasada se radi samo o nagađanju o tome ko je svedok C-036 i Tužilaštvo bi želelo da nastavi da radi na isti način kao do sada, dakle delimično na otvorenoj sednici, a sve šta može da ukaže na identitet ovog svedoka će da bude na privatnoj sednici. Tužilaštvo se nada da ovaj događaj neće da spreči ovog svedoka da nastavi sa svedočenjem i mi se nadamo da se on ne plaši da nastavi da govori istinu. Dakle, ovo je sve šta je Tužilaštvo htelo da kaže Pretresnom veću.

SUDIJA MEJ: Hvala vam, gospodo Uerc-Reclaf. Vi biste trebali da nastavite sa istragom po ovom pitanju i kada budete imali nekih rezultata, molim da obavestite Pretresno veće o tome na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala.

SUDIJA MEJ: Sad možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobar dan, gospodine. Da li me čujete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Juče smo zaključili raspravu razgovorom o sastanku i govorili smo o ujedinjenju, odnosno o nastojanjima dve Krajine da se ujedine. Pre nego što zatvorim ovo pitanje, htela bih da vam predočim dva dokumenta. Radi se o dokaznom predmetu 352 tabulator 46 i tabulator 47. Tabulator 46 je Ugovor o saradnji između Srpske Autonomne Oblasti Krajina i Zajednice opština Bosanske Krajine, datum je 24. jun 1991. godine. Drugi dokument je Deklaracija o ujedinjenju Zajednice opština Bosanske Krajine i Srpske Autonomne Oblasti Krajina. Datum je 27. jun 1991. godine. Nema potrebe da detaljno govorimo o ovim dokumentima. Da li

možete samo da nam kažete da li su to oni dokumenti u vezi sa događajima o kojima ste govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Oba ova dokumenta su o događajima o kojima sam govorio, Ugovor o saradnji iz Banja Luke i Deklaracija o ujedinjenju iz Bosanskog Grahova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj drugi dokument, ovu Deklaraciju o ujedinjenju nije potpisao gospodin Kuprešanin. Da li je to zbog one intervencije gospodina Karadžića o čemu ste juče govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, Karadžić je zabranio to, čak je tražio od poslanika iz autonomne regije Bosanska Krajina da se vrate da ponovo glasaju protiv deklaracije. Međutim, oni su odbili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Htela bih sada da vam predočim treći dokument u vezi sa ovim. Radi se o dokaznom predmetu 352, tabulator 45. Radi se o pismu Radovana Karadžića. I u ovom pismu piše, citiram: "Primitite naša uverenja da", dakle, "uz čestitke primitite uveravanja da će Srpsko nacionalno veće Bosne i Hercegovine uvek pod duhovnim, kulturnim i političkim i državnim jedinstvom podrazumevati državno jedinstvo Srpske autonomne oblasti Krajine i svih drugih srpskih krajeva sa maticom Srbijom u slobodnoj, demokratskoj i federativnoj Jugoslaviji, ma kolika ona bila". Nema potrebe da razgovaramo o ovome, tekst govori sam za sebe. Na ovom dokumentu nema datuma. Možete li da nam kažete kada je ovaj dopis poslat, ako znate, otprilike?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo nakon 21. decembra 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate? Da li je to zbog ovih čestitki koje su upućivane?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, 21. decembra je proglašena Srpska Autonomna Oblast Krajina, 21. decembra 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Juče smo govorili o cilju da svi Srbi žive u jednoj državi i vi ste svedočili o tome kako je to shvatao gospodin Šešelji i šta se planiralo i o čemu se nije govorilo, vezano za nesrpsko stanovništvo na toj teritoriji. Recite nam šta ste vi videli da se dešava na terenu u vezi sa nesrpskim stanovništvom i to u SAO krajinama u Hrvatskoj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Avgusta meseca 1991. godine Jugoslovenska narodna armija je ušla u rat sa Hrvatskom. JNA je vodila borbena dejstva

na taj način da je, pomerajući liniju fronta prema suprotnoj strani i koristeći neprijateljsku artiljeriju, naterala čitavo stanovništvo i pripadnike oružanih snaga hrvatske Vlade i čitavo stanovništvo na povlačenje i sklanjanje sa tih prostora. Na taj način, JNA je od avgusta 1991. godine vodila rat na način da prostore koja ona zaposedne, praktično na tim prostorima nije ostajalo hrvatsko stanovništvo ili ga je bilo vrlo malo. Kuće su i kuće i objekti su razarani u borbenim dejstvima ili kasnije, i imovina je pljačkana. Na taj način je JNA zaposjedala teritoriju zajedno sa drugim oružanim formacijama koje su bile u njenom sastavu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na koje druge oružane formacije mislite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su bile jedinice Teritorijalne odbrane pod komandom Jugoslovenske narodne armije, milicija Krajine kao i dobrovoljačke jedinice, takozvane dobrovoljačke jedinice pod kontrolom paralelne strukture Državne bezbjednosti i milicije Krajine i jedinice kojima su komandovali pripadnici DB-a Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A gde ste videli te aktivnosti? Da li možete da nam navedete imena lokaliteta gde ste videli da se to dešava?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To sam video na području Kijeva oko Vrlike, području oko Drniša, na području oko Obrovca, odnosno Maslenice, oko Kostajnice, oko Gline, u Viduševcu kod Gline, Petrinji, Slunju i drugim mjestima pojedinačno, ali u tim područjima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na području Kostajnice, da li se nalaze sela, odnosno da li su sela Dubica, Cerovljani i Bačin napadnuta na taj način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na području u blizini Plaškog, da li su sela Saborsko, Poljanak i Lipovanić takođe napadnuta na taj način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A na području u blizini Knina, da li su Škabrnja, Nadin i Bruška takođe napadnuti na taj način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ova sela koja sam upravo spomenula, da li su to bila hrvatska sela?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu, hrvatska ili pretežno hrvatska.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ova sela predstavljala opasnost, pretnju za JNA ili za srpske stanovnike na tom području?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste rekli da su razne formacije bile uključene u to. Da li je postojala određena šema, na primer da bi jedna formacija prvo otišla na jedno mesto pa bi joj se onda priključile druge formacije? Da li možete da nam opišete na koji način su zapravo vršeni ti napadi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prosto, prema mom saznanju, postojalo je pravilo da su u borbama i napadima najpre učestvovalе jedinice milicije ili dobrovoljačke jedinice ili jedinice kojima je komandovao DB. Oni bi vršile provokacije, takozvana "napucavanja", pojedinačna, iz vatrenog oružja prema hrvatskim naseljima, a zatim bi otvarali vatru minobacačima, praktično izazivali su provokacije. Nakon toga bi se uključivala JNA sa artiljerijom i sa svim strukturama koje su njoj bile potčinjene.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste Državnu bezbednost. Na koju Državnu bezbednost ste mislili kada ste rekli da je bila uključena?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Državne bezbednost Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada bi se JNA priključila i napala, šta bi se nakon toga dešavalo, dakle kada bi se zauzelo određeno selo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Po pravilu su se dešavale pljačke i paljevine imovine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je to radio, koje formacije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je radila i JNA dok je držala kontrolu, posebno u Drnišu ja znam za slučaj. Onda bi JNA prepuštala kontrolu, odnosno ostavljala bi taj prostor određeno vrijeme bez bilo kakve kontrole. Milicija tu ne bi uspostavljala svoju kontrolu i onda je nastajala opšta pljačka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta bi hrvatsko stanovništvo radilo kada bi došlo do tih napada?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bježalo je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li bi iko ostao u selu i ako bi neko ostao, šta bi se desilo tim ljudima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vrlo malo ljudi je ostajalo, stariji ljudi posebno. Nakon toga dešavala bi se pojedinačna ubistva koja najčešće ne bi bila rasvijetljavana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ljude takođe zatvarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, bilo je zatvaranja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li su te ljude, dok su bili zatvoreni, maltretirali, zlostavljali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam slušao priče da je bilo zlostavljanja, maltretiranja ljudi u zatvorima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo zatvora u Kninu i da li imate saznanja o tome da su ljude tamo maltretirali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bila su dva zatvora u Kninu. Jedan je držala milicija, a jedan je držala JNA. Čuo sam da je bilo maltretiranja, ljudi su pričali, u zatvoru koji je držala milicija.

SUDIJA KVON: A kada ste to čuli?

SVEDOK C-061: Negdje krajem 1991. i početkom 1992. godine. To mi je rekao ministar pravosuđa Risto Matković, prvo on, a kasnije 1992. i 1993. godine bilo je dosta priča o tome i od običnih ljudi. To je bio razlog zašto je ministar pravosuđa Risto Matković nastojao da Ministarstvo pravosuđa preuzme kontrolu nad zatvorom u Kninu koji je držala milicija.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Samo da pojasnimo nešto. Vi ste rekli, samo da vidim da li to mogu da nađem ovde na transkriptu, rekli ste: "Nakon što bi stanovništvo pobjeglo, neki ljudi bi ostali, uglavnom stariji ljudi", a onda ste rekli da je dolazilo do pojedinačnih ubistava "koja u većini slučajeva ne bi bila rasvijetljavana". To mi nije baš najjasnije. Šta ste mislili pod time kada ste rekli "rasvijetljavani"? Možda je problem u prevodu na engleski, ali ako biste mogli samo da pojasnite.

SVEDOK C-061: Da istragom nije utvrđivan počinitelj, nije pronađen počinitelj ubistava.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, sada bih htela da pustim nekoliko presretnutih razgovora u vezi sa ovim pitanjem, ali pre toga ću da vam postavim određena pitanja. Recite nam, ti ljudi koji bi ostajali, stariji ljudi, da li bi oni bili deportovani ili prisilno premešteni na neka druga mesta, dakle izvan teritorije nad kojom su Srbi imali kontrolu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam čuo da je bilo slučajeva da su pojedini lokalni funkcioneri morali te ljude sklanjati i čuvati od ljudi koji su bili vezani za miliciju i DB, da ih ne bi po selima ubijali, ali ni to nisu bile dovoljne mjere. Znam za jednu grupu, pričali su mi za jednu grupu koju su morali znači pustiti, pomoći im da napuste područje pod njihovom kontrolom i da pređu na teritoriju pod kontrolom hrvatske Vlade. Čuo sam preko medija da je bilo masovnih deportacija, kao u Iloku. Čuo sam takođe priče da su ljudi iz Kostajnice napuštali grad, da su Hrvati odlazili nakon zauzimanja od strane srpskih snaga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da su lokalni rukovodioci morali da sklone te ljude, spomenuli ste policiju i DB, da su morali da ih kriju od policije i DB-a. Da li se to opet radi o onim paralelnim strukturama koje ste ranije spominjali, dakle o onim ljudima koji su bili sa Milanom Martićem i Frankom Simatovićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, o njima i ljudima koji su bili pod njihovom zaštitom, znači u vezi sa njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da bismo trebali da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koji zvaničnik vam je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... mi je rekao, posle tih događaja, kad smo stigli u Beograd. Rekao mi je da treba da zaštititi ljude od ljudi koji su bili pod Frenkijevom zaštitom ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... da ih stavi u kuću gde će da ih nahrani kako ne bi bili ubijeni od ljudi unutar Frenkijevog kruga, ali da to nije dovoljno nego će morati da ih isprati do ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... a to je teritorija pod kontrolom hrvatske vlasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada želimo da pustimo deo presretnutog razgovora. Radi se o dokaznom predmetu 353, tabulator 16. Mi smo ovaj presretnuti razgovor podelili na dva dela. Prvo ćemo da pustimo i da čujemo drugi deo.

(Snimak presretnutog razgovora)

(Kraj presretnutog razgovora)

prevodioci: Prevodilačka ekipa se izvinjava, ali ovo je nemoguće pratiti.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da li može transkript da se predoči svedoku, molim vas? Deo koji smo upravo čuli je obeležen na transkriptu, a takođe je obeležen i engleski prevod. Da li bismo mogli ponovo da probamo?

SUDIJA KVON: Ako biste mogli da nam kažete o kojoj strani se radi. Ja ne vidim da je tu išta obeleženo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Prvi deo je na strani 2, počinje rečima "a gde on", a završava se rečima "ponudili ste im nešto šta im ja nikad ne bih ponudio".

SUDIJA MEJ: Kako bismo svi mogli da pratimo, mislim da biste trebali da prvo organizujete neke određene stvari, da pitate, recimo, svedoka da nam kaže ko se čuje na toj traci.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pa htela sam ta pitanja da postavim svedoku, ali pošto ne možemo da dobijemo prevod, možda nema smisla da ponovo pustimo traku. Gospodine, ko govori na ovom snimku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prepoznao sam glas Radovana Karadžića, drugi glas nisam prepoznao.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možda bismo engleski prevod mogli da stavimo na grafoskop.

SUDIJA KVON: Mislim da mogu da vam pomognem, gospođo Uerc-Reclaf. Vi ste, naime, ove presretnute razgovore stavili u poseban registrator i odvojili one koji će da budu slušani u sudnici. Međutim, redosled nije isti. Ovo je prvi dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, to je drugi, jer smo jedan već pustili, jedan smo već slušali. Oni su upravo poredani onim redom kako ih slušamo.

SUDIJA KVON: Dobro, dajte prvi dokument prevodiocima, kako ne bi bilo zabune kod prevodilaca. Možete da proverite, ali ovde je prvi, ovo je prvi dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ja vam verujem, časni Sude, ali ja nemam taj registrator.

SUDIJA MEJ: Možda biste ga mogli da nabavite za vreme pauze, pa ćemo onda svi da imamo isti dokument na osnovu kog ćemo moći da pratimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Imamo ga, zapravo, tu negde. Mislim da bi i prevodioci trebali da imaju tu kopiju.

SUDIJA MEJ: Mislim da ne možemo da gubimo više vremena. Možda bi bilo dobro da svedok identifikuje govornike, ako još malo poslušamo traku. Možda on zna ko je drugi čovek, a možda i ne zna.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, možete li da identifikujete drugu osobu koja govori, osim gospodina Karadžića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, iz razgovora koji sam preslušao pre i iz ovog transkripta, iz podataka koje je drugi sagovornik, odnosno sagovornik Karadžića rekao, to je Gojko Đogo, predsjednik Udruženja Srba iz Bosne i Hercegovine u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I jeste li vi poznavali tu osobu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sreo sam ga nekoliko puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možemo sada da pratimo transkript na drugoj stranici. Sada možete da ga vidite na grafoskopu. Tu stoji sledeće: "Gojko Đogo: Kako to misli namerava započeti rat. Kada, kako namerava početi rat u Sarajevu? Je li on lud? Radovan Karadžić: Jeste. Mislim da bi ih trebalo potući ako počne rat. Oni će nestati ... Gojko Đogo: Biće puno krvi, ali ... Radovan Karadžić: Nestaće. Ti ljudi će nestati s lica zemlje ako oni zapnu sada. Njima je jedina šansa bila ona šta smo im mi nudili. To je bilo previše i previše smo im nudili." Kraj citata. Na koga je mislio gospodin Karadžić, na koje ljude?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na Muslimane u Bosni i Hercegovini. Na muslimanski narod.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad bih vam skrenula pažnju na šestu stranicu, odnosno drugi označeni deo. Molim vas da stavite tekst na grafooskop. "Gojko Đogo: O, bože, pa neka čiste tamo dole ... Pustite ih samo jednu noć, ubili su im osmoro ljudi ... Zašto nisu, zašto nisu napali Dubrovnik prošle noći čoveče? Radovan Karadžić: Pa da, oni su ih pobili na bosanskoj strani ... Gojko Đogo: Osmam ljudi u Ravnom, čoveče. Znaš, to je Ravno ... Ono Ravno u Popovom? Radovan Karadžić: Da, naravno, na bosanskoj strani ... To je u Bosni i Hercegovini ... Gojko Đogo: Pa ti znaš šta bi trebalo da se uradi, to je dovoljan razlog da se napadne Dubrovnik noćas. Radovan Karadžić: Da." Kraj citata. Na koje Ravno oni misle i koji incident u kom je ubijeno osmoro ljudi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ravno je mjesto u Hercegovini, na teritoriji Bosne i Hercegovine, u blizini Dubrovnika. Tamo su bile borbe i neki ljudi su ubijeni, Srbi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro, hvala. I ponovo, drugi deo koji je označen na istoj stranici ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pardon, pardon, ovdje iz teksta "ubili su im, ne sve, ubili su im osam ljudi". Ne mogu reći tačno ko, ja znam da su bile borbe dole, ali ne znam zapravo ko je ubijen, ko su bili ti koji su ubijeni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći citat. "Radovan Karadžić: Ne, nema. Oni su, oni su poslanike koji su neodgovorni zapalili na tu ideju, da treba da dobiju državu. Uplašili se od nas Srba, kao da je ikome bilo ikad loše sa Srbima, ovaj, i onda su preuzeli na sebe obavezu koju sad ... Onda ovaj Miloš ... Onaj, kako se zove, Izetbegović uzeo prema Tuđmanu obaveze i Tuđman prema njemu i jedan drugog podstiču, znaš ... Izetbegović je obećao Tuđmanu celu Bosnu i Tuđman se ohrabrio ... i obećava mu da će se Muslimani dići protiv Srba da se bore ... Gojko Đogo: Samo ti njih malo laži još tu, radi ... Meda i šećera im daj dok, ovaj, dok gore ovaj posao ne naku-pi, dok ne utvrde, dok ne očiste ovaj teren. Radovan Karadžić: Aha, ne, ma oni, oni mora da znaju, čoveče, oko Sarajeva ima 20.000 naoružanih Srba ... Pa to nije normalno. Pa oni će, oni će nestati. Sarajevo će biti karakazan u kome će izginuti 300.000 Muslimana, oni nisu normalni. Ja ne znam, ja ću sada njima morati otvoreno da govorim "ljudi, nemojte se zajebavati. U BiH ima 300.000, 400.000 Srba naoružanih, šta vi mislite, plus je tu armija i tehnika i sve to. Šta vi mislite, da možete da se otcepite kao Hrvatska"? I oni bukvalno idu ... Nama su juče rekli na tim našim pregovorima, između ovih sednica skupština da suverena Bosna znači nezavisna Bosna, ako Jugoslavije ne bude." Kraj citata. Možete li ovo da prokomentarišete, molim vas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je razgovor o stavovima Alije Izetbegovića, SDA i bosanskih Muslimana i odnos Karadžića prema njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je zaista bilo 20.000 naoružanih Srba oko Sarajeva, znate li možda to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam tačno koliko, ali znam da su se Srbi naoružavali oko Sarajeva.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, gospodin Tapušковиć je ustao.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja mislim da smo to raspravili da bi svjedok trebao samo da prepozna glasove, a da ne može da komentira-

riše šta je neko mislio ili šta je neko sa tim šta je kazao hteo. To mislim da nije ...

SUDIJA MEJ: Da, svjedok ne može da kaže šta on misli da misli druga osoba, to bi ta druga osoba trebala da kaže. Međutim, on ipak može da pomene činjenice koje zna i koje proističu iz onoga šta je rečeno na traci. Gospodo Uerc-Reclaf, nastavite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Prelazimo na drugi označeni deo na stranici 8 engleske verzije gde se kaže: "Radovan Karadžić: Mi njih nećemo ni na šta da teramo, ali oni nemaju načina da izvedu secesiju. To je, mislim, armiji jasno i svima je jasno. To će da bude krvavi pokolj. Armija ovog puta neće više da koristi dva aviona, nego će od 500, koliko ih ima, da koristi po 20 u svakom naletu". Kraj citata. Prelazim na drugi označeni dio, na stranici broj 10, gde se spominje Vukovar i gde gospodin Đogo kaže: "Gojko Đogo: Onaj prokleti Vukovar u grlu stoji, čoveče. Radovan Karadžić: Dobro, to nije bitno. On je u okruženju, tu su tamo neki pacovi koji su po rupama, ali šta je najvažnije, to je Bosna ... Bosna je puna vojske, znaš." Kraj citata. Da li je zaista Bosna bila puna vojske u to doba i ako jeste, koje vojske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovo što se ovde kaže o Vukovaru, da li se poklapa sa vašim saznanjima o tim događajima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, ja znam da je Vukovar bio dugo, više mjeseci je bio u okruženju snaga JNA i oružanih formacija koje su bile pod njenom komandom ili u sadejstvu sa JNA, sve do 18. novembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zatim na stranici 14 imamo jedan drugi deo gde se spominje teritorija i gde gospodin Đogo kaže: "Gojko Đogo: Žao mi je, oni bi trebali da kažu da je to strateški, znaš ... Dva ili tri sela, kao i ova ovde. Alal vera ono šta su radili ... Ono varvarstvo, spalili sve i zdravo." Kraj citata. Zna li ... Izvinite, ima još jedan deo teksta: "Gojko Đogo: Jedan prostor, onaj oko granice, oni moraju očistiti." Kraj citata. Osim toga ovde se govori još i o Dubrovniku. Zna li na šta se odnosi ovaj deo njihovog razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa na oblast oko Dubrovnika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko čisti i šta, znate li?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA zauzima taj prostor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Karadžić nastavlja u vezi sa Dubrovnikom i kaže: "Radovan Karadžić: Dubrovnik nikad, nikad nije bio hrvatski. Gojko Đogo: E skratiti ovu ... Dubrovačku ... Da se ona završi ... I taman tu gde su oni sad stali, kod mostića kod Cavtata". Kraj citata. Onda se dalje u tekstu govori o Dubrovačkoj rijeci. "Gojko Đogo: To sve treba pobiti tamo. Radovan Karadžić: Da, da. Gojko Đogo: Sve pobiti." Kraj citata. Na šta se ovo odnosi? Ko treba sve da pobije i na koje područje se odnosi ovaj deo teksta?

SUDIJA MEJ: Mislim da je komentar gospodina Tapuševića na mestu. Naime, na nama je da komentarišemo, odnosno da utvrdimo što se tačno kaže i misli u ovom razgovoru. Svedok može da kaže kakvo je njegovo saznanje o tome, ali ovo je interpretacija dokumenta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Recite nam, gospodine svedoče, ko je bio u Cavtatu u to vreme, ko je osiguravao taj deo tog područja, znate li?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Neprijateljska strana, to je za JNA bila vojska Vlade Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A gde je u to vreme bila JNA? Govorim o oktobru 1991. godine

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U prostoru oko Dubrovnika raspoređena, znači Cavtat je tu pored Dubrovnika, a Dubrovačka rijeka je sjeverno od Dubrovnika.

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je sve u vezi sa ovim presretnutim razgovorom. Prešla bih na sledeći. Mi smo zapravo planirali da pustimo deo ovog presretnutog razgovora. Možda bismo mogli još jednom da pokušamo.

SUDIJA MEJ: Pod kojim tabulatorom je taj transkript?

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je tabulator 30. Svedok bi trebao da ima transkript na BHS-u, a na grafoskopu bismo mogli da stavimo označene delove istog razgovora. Za tehničare, to je na traci broj 4.

(Snimak presretnutog razgovora)

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF: Izgleda da ne možemo ovo da čujemo, što me malo iznenađuje, jer je kvalitet bio prilično dobar.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, ako ne možemo da čujemo, odnosno ako ne možemo da vidimo ovu traku, kako ćemo onda da potvrdimo sadržaj ovog transkripta? Hoće li to svedok da potvrdi?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svedok je saslušao ove presretnute razgovore u vreme kad se pripremao za svedočenje. Gospodine, jeste li čuli, jeste li zapravo mogli da čujete šta je rečeno na traci?

SUDIJA KVON: Gospodine svedoče, jeste li vi pomagali prevodiocima koji su radili transkript ovog presretnutog razgovora?

SVEDOK C-061: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ne, časni Sude, on je saslušao ove razgovore, a u isto vreme je imao pred sobom transkript na BHS-u kako bi mogao da potvrdi da je to zaista tekst koji je izrečen. Gospodine svedoče, jeste li mogli normalno da slušate ovaj presretnuti razgovor ili je on bio na isti način ovako iskrivljen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razgovor je bio puno jasniji kad sam ga prvi put slušao.

SUDIJA MEJ: Ako sam shvatio, izgleda da kabine nemaju original. Je li to tačno?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Pa oni bi to trebali da imaju na CD, kog mi isto imamo.

SUDIJA MEJ: Izvinite, komentar se odnosio ne tehničare. Izgleda da tehnička kabina nema original. Da li je to tačno?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Oni bi trebali da imaju isti CD kao i mi koji smo mogli vrlo jasno da čujemo i na kom nije bilo ovakvih šumova.

SUDIJA MEJ: Izgleda da imamo problema sa ovim CD i ne možemo više da gubimo vreme sa njim. Predlažem da za vreme pauze, gospođo Uerc-Reclaf, da sredite te stvari sa tehničkom kabinom, pa možemo da se vratimo na ovu traku.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je, časni Sude, možemo ovu traku da poslušamo kasnije i još jednom da je pogledamo.

SUDIJA KVON: Primitili ste da je i paginacija drugačija u odnosu na ovaj posebni registrator. Dakle, posebni registratori i posebni dokumenti.

SUDIJA MEJ: Paginacija je vrlo važna u svim ovim registratorima. Vi treba da označite stranice svih dokumenata u svim registratorima, inače će doći do totalne zbrke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, časni Sude, za vreme pauze ćemo to pokušati da sredimo. Gospodine svedoče, vi ste nam opisali na osnovu kakvog obrasca su se odvijali ovi događaji. Opisali ste i područja u Hrvatskoj gde ste videli da se ovakve stvari događaju. Mene sada zanima da li se taj model ograničavao samo na Hrvatsku ili ste tako nešto videli da se ponavlja i drugde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam to video najpre u avgustu 1992. godine, a zatim i kasnije, kasnijih meseci i godina, video sam da se to isto desilo u Bosni i Hercegovini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste to videli? Jeste li otišli tamo lično i šta ste zapravo videli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kada sam prolazio tamo, vidio sam razrušena i pusta naselja u kojima su prije toga, prije rata živeli Hrvati i Muslimani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kroz koja ste područja prošli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prolazio sam kroz Bosanski Novi, Sanski Most, Prijedor, područje oko Banja Luke, prema Brčkom i Bijeljini, područje oko Zvornika prema Han Pijesku i Palama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li gospodin Milošević znao za ono šta se događa na terenu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je morao znati, njegova služba je tamo bila prisutna. Ja sam tamo sretao šefa njegove službe bezbjednosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Moraćemo da pređemo na privatnu sednicu zbog sledećeg pitanja.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da ste tamo sreli načelnika službe bezbjednosti. Koga ste, zapravo, sreli i kada?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jovicu Stanišića i Franka Simatovića. Jovicu Stanišića sreo sam na tom području prvi put negdje u maju 1991. godine, april-maj 1991. godine. Zatim sreo sam ga i u maju 1995. godine zajedno sa Frankom Simatovićem Frenkijem. Mile Grbić iz Bosanskog Novog pričao mi je da ima čvrstu vezu i kontakte sa Jovicom Stanišićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde ste sreli Jovicu Stanišića u maju 1991. godine, gde je to bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U stanu Radovana Karadžića ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav susret je bio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio susret u stanu Radovana Karadžića na kome su još bili Milan Martić i Velibor Ostojić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je Velibor Ostojić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je u Izvršnom odboru SDS-a Bosne i Hercegovine, bio je ministar informisanja neko vrijeme, jedan od bliskih Karadžićevih saradnika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koja je bila svrha ovog sastanka? Šta ste tamo razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U stvari, razgovor su vodili Karadžić, Stanišić i Ostojić. Razmatrali su neke mape gdje Srbi drže vlast i gdje bi trebali uspostaviti kontrolu, odnosno SDS, Karadžićeva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto ste vi i gospodin Martić bili tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Martić mi je rekao da je Jovica Stanišić tražio da dođemo. Moj je utisak bio više da je trebalo da budemo tamo viđeni, jer nakon tog razgovora u stanu kod Karadžića, otišli smo u klub SDS-a u Sarajevu, tamo na večeru, znači prosto da budemo viđeni, to je moj utisak bio, jer nismo nešto bitno posebno uticali u razgovoru. Nismo pitani ni za šta, prosto je bio jedan prolazak kroz Sarajevo i kroz neka naselja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste takođe da ste gospodina Stanišića sreli i u maju 1995. godine u Bosni. Pod kojim okolnostima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na putu za Vukovar gdje se u okolini održavala Skupština Republike Srpske Krajine u maju 1995. godine. Dobio sam poziv da svratim u Bijeljino, u opštinu i tamo su me odveli, iz opštine su me otpratili do centra službe bezbjednosti, kako se to već zvalo, u Bijeljini. I tamo je bio Jovica Stanišić i Franko Simatović Frenki, bio je Radovan Karadžić i bio je Momčilo Krajišnik, sa mnom je išao Rajko Ležajić, predsjednik Skupštine Republike Srpske Krajine, da li je ušao u prostoriju, ne mogu sad izravno da se baš sjetim, čini mi se da je i on ušao sa mnom tamo. A tražili su me zbog toga što su Stanišić i Karadžić imali ideju da se preko Službe društvenog knjigovodstva, ispostave u Vukovaru, izvrši fiktivno plaćanje računa za vojnu opremu i naoružanje, za oružje i municiju koje je Republika Srpska nabavila u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo govora o tome koja vojna oprema i materijal su spremljeni i kada?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam tačno, samo oružje i municija, ne znam tačno, samo govorili su o velikom iznosu, tačno ne mogu da se sjetim iznosa, ali prema mojoj proceni tada je to, ako sam ja otprilike imao uvida u to, to bi bio jedan mali inflatorni udar u Srbiji, znači tolika je bila novčana masa, toga se sjećam. A o vrsti oružja ne sjećam se da su govorili, o vrsti oružja i municije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo govora odakle ... Da, rekli ste iz Savezne Republike Jugoslavije, ali da li je bilo reči o tome iz kog tačno izvora, iz koje fabrike?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislim da su spominjali Kragujevac i "Krušik".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Kragujevac u Srbiji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je kontrolisao fabrike u Kragujevcu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je takozvana "namenska industrija", industrija za vojne svrhe, ona je bila pod kontrolom vojske, Ministarstva odbrane, Vojske Jugoslavije, Ministarstva odbrane, odnosno Vlade Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, zašto su od vas zatražili da se uključite u to i da vršite lažne isplate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U to vrijeme predsjednik Vlade Republike Srpske Krajine bio je Borislav Mikelić i sa njim je Stanišić, odnosno DB Srbije i Stanišić su imali spor oko podjele nafte, oko raspodjele naftnih derivata i mislim to je bio razlog zašto s njim nisu razgovarali, on je bio nadležan za takve stvari. Zašto sa mnom ...

SUDIJA MEJ: Svedok morati da objasni o kakvom se planu radilo. Nije baš najjasnije. Dakle objasnite nam kakav je to bio plan. O kom planu su oni razgovarali?

SVEDOK C-061: Oni su razgovarali o tome, odnosno tražili su da se preko ispostave Službe društvenog knjigovodstva u Vukovaru, na teritoriji Republike Srpske Krajine, izvrši fiktivno, znači lažno plaćanje, samo papirnat, fabrikama u Srbiji koje su proizvodile vojnu opremu, a koju, opremu, je uzela, kupila i nabavila iz Srbije vlast Republike Srpske, Karadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, zašto Republika Srpska nije jednostavno mogla da plati za to oružje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zato što je, nije mogla da plati, pretpostavljam da nisu imali novac, ali nisu mogli na ovakav lažni način da to obave

iz Republike Srpske, jer je platni promet između Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije bio u prekidu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojao embargo koji je bio nametnut Republici Srpskoj u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Savezna Republika Jugoslavija je nametnula, po zahtevu međunarodne zajednice, nametnula embargo. Taj embargo je bio prividni. Znači ovo su bili načini da se taj embargo prekrši.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, redosled rezimea, odnosno mi sada govorimo o paragrafu 272 iz rezimea, malo smo promenili redosled kako bismo dobili na vremenu. Dakle radi se o odnosu sa bosanskim Srbima. Da li ste vi pomogli na način na koji je to zatraženo od vas, dakle da li ste izvršili ovo fiktivno plaćanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvo, ja nisam bio nadliježan za to, a drugo, nije mi se sviđalo to, uopšte nisam vidio razlog zašto bi oni tražili to od mene, ja sam bio ministar spoljnih poslova, a Stanišić je imao potpunu kontrolu nad Vukovarom. Ja sam rekao njima, nisam obrazlagao, nego sam rekao da to ne može. Krajišnik je rekao: "Može, može, ja znam da može, ja sam ekonomista", rekao je za sebe. Međutim, ja nisam ništa činio na toj stvari. Mislim, prosto sam znao da bi to bio jedan inflatorni udar na Srbiju, mi bismo podnijeli posledice zbog toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da se gospodin Stanišić i Mike lić nisu slagali u vezi sa naftom. Da li je Republika Srpska u to vreme takođe dobijala u naftu? Da li je podržavana i na taj način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Služba državne bezbjednosti je tajno preko rijeke Save vršila transport naftnih derivata za Republiku Srpsku i za Republiku Srpsku Krajinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A odakle i gde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam da je na taj način vršena distribucija nafte koja je crpljena u Mirkovicima u Istočnoj Slavoniji, a prerađivana u Pančevu, u "Rafineriji Pančevo" pored Beograda. Čuo sam da je bilo nabavki nekih ilegalnih, odnosno kršenja embarga preko uvoza nafte u Jugoslaviju, pa onda iz Jugoslavije distribucija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koji je bio problem u vezi sa gospodinom Mikelićem, u vezi sa ovim pitanjem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oko raspodjele količina koje su za Republiku Srpsku, a koje su za Republiku Srpsku Krajinu, jer Mikelić je imao ovlašćenja da vrši raspodjelu nafte koja je iz Mirkovaca prerađivana u Rafineriji Pančevo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, radi se o jednoj očiglednoj greški u transkriptu. Spominje se gospodin Krajišnik da je on rekao: "Da, da, može se to uraditi". Ja mislim da svedok to nije rekao. Gospodine, ko je potvrdio da se to može uraditi, ovo fiktivno plaćanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Od mene su to tražili Stanišić i Karadžić. Kad sam ja rekao da to ne može, onda je Krajišnik rekao, da, on zna da to može, jer je on ekonomista.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu, hvala vam. U vezi sa ovim šta ste upravo rekli o isporuci nafte, htela bih da vam predočim dva dokumenta.

SUDIJA MEJ: Da li smo i dalje na privatnoj sednici? Da li i dalje treba da budemo na privatnoj sednici?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, sad možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Htela bih da svedoku predočim dva dokumenta iz dokaznog predmeta 352, tabulatori 93 i 94. Prvi dokument, tabulator 93, jeste dokument koji nosi naslov "Ministarstvo odbrane, Republika Srpska Krajina, 2. avgust 1994. godine". Dopis se upućuje predsedniku republike i u dopisu se spominje dramatična situacija u vezi sa naftom koja je potrebna vojsci i o veoma maloj količini koju vojska dobija. Gospodine,

ako pogledamo pečat i potpis na ovom dokumentu, da li ovaj pečat i zaglavlje u stvari odgovara pečatu i zaglavlju onako kako se vi toga sećate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je. I sadržaj takođe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče ove nestašice, recite nam ko je, u stvari, odlučivao ko će primati isporuke nafte i naftnih derivata? Dakle ko je donosio odluke u vezi sa gorivom koje je obezbeđivano za RSK i RS i o tome kome će se isporučiti nafta u Republici Srpskoj i u Republici Srpskoj Krajini? Da li to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jovica Stanišić, Kertes, Mihalj Kertes i Boro Mikelić. Oni su kontrolisali sve tokove nafte.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako vi to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam od Bore Mikelića. Znam od Radovana Stojčića Badže, znam od ljudi iz Mirkovaca.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ovaj drugi dokument koji želim da vam predočim, to je peticija koja se upućuje predsedniku RSK i drugim zvaničnicima, a u vezi sa naftnom industrijom u Mirkovcima, u vezi sa kompletnim stanjem, dakle u "Naftnoj industriji Krajine" sa sedištem u Mirkovcima. Ovaj dopis je od 15. jula 1994. godine i takođe se tiče raspodele nafte i naftnih derivata. Da li možete da nam prokomentarišete zaglavlje ovog dopisa kao i sadržaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zaglavlje je o primitku, ko je primio ovaj dopis i kog datuma, pod kojim brojem je zaveden. Potpisi su ljudi iz Mirkovaca.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da li bismo sada mogli da pređemo na privatnu sednicu, molim vas?

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, vaše ime se ovde navodi kao jedne od osoba koja je primila ovaj dokument. Da li ste vi zaista i primili ovaj dokument?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da i dokument i usmene zahteve od ljudi iz Mirkovaca.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su to oni isti ljudi koji su vas obavestili o ulozi Stanišića i Kertesa u vezi sa proizvodnjom nafte tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Gospodine, sada bih htela da se vratim na ono o čemu smo razgovarali.

SUDIJA MEJ: Da li možemo da pređemo na otvorenu sednicu?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Govorili smo o događajima koji su se razvijali i vi ste opisali obrazac napada i opisali ste šta se dešavalo sa nesrpskim stanovništvom na tim teritorijama. Tokom odvijanja tih događaja, da li ste vi znali, da li ste shvatili kakav je plan vezan za nesrpsko stanovništvo na teritorijama koje su trebale da postanu deo zajedničke srpske države?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Što se tiče SAO Krajine, ja sam shvatao da je to posljedica načina vođenja rata, a ne plana. Međutim, po mom uvidu, prosto je način vođenja rata bio isti na svim područjima i upravo to se dešavalo. Što se tiče interesa naroda SAO Krajine, to je bilo protiv interesa naroda SAO Krajine. To je bila katastrofa za srpski narod SAO Krajine, isto koliko i za hrvatski.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada vam je postao jasan ovaj obrazac, u kom vremenskom periodu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do novembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste do novembra 1991. godine. A kada je to počelo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je počelo u avgustu 1991. godine. Odnosno, pardon, počelo je ranije, počelo je u maju 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prvog dana vašeg svedočenja ste rekli da ste u početku verovali da Srbima u Hrvatskoj preti opasnost. Tada, maja 1991. godine pa sve do novembra 1991. godine, da li ste vi i dalje verovali da Srbima u Hrvatskoj preti opasnost?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Lično sam vjerovao sve do trenutka dok se nije Jugoslovenska narodna armija uključila u borbe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Država svih Srba koju ste spomenuli kao cilj, da li se od toga ikada odustalo do 1995. godine ili se i dalje na tome radilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije se odustalo od ideje, samo su vršene revizije prostora, odnosno teritorija na kojoj bi se ta država stvorila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete da se "revidiralo", na osnovu kojih događaja je to moglo da se vidi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je dosta događaja i mojih ličnih saznanja da predsjednik Milošević i Rađovan Karadžić mijenjaju plan na način da se srpske teritorije u Hrvatskoj prepuste pod vlast Vlade Hrvatske i da se teritorija Bosne i Hercegovine podijeli između Srba i Hrvata, odnosno Hrvatske i Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da pređem na jednu drugu temu. Časni Sude, čim rešimo problem sa presretnutim razgovorima, moraćemo da se vratimo na ovo, budući da ima nekoliko snimaka koje bih htela da pustim. Krenućemo sada dalje. Gospodine, vi ste rekli da ste se sa gospodinom Miloševićem susreli u više prilika. Nemamo vremena da porazgovaramo o svim pojedinačnim prilikama, već ćemo da se osvrnemo samo na neke od tih sastanaka. Sada molim da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre svega, uopšteno govoreći, vi ste rekli da ste se susreli sa gospodinom Miloševićem otprilike tridesetak puta. Kada biste se sastali sa njim, kako biste mu se obraćali, a kako se on vama obraćao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam se njemu obraćao “predsjedniče” ili “gospodine predsjedniče”. On meni imenom, ličnim imenom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se to ikada promenilo? Da li ste postali bliski u nekom trenutku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe ste se s njim sastali zajedno sa gospodinom Karadžićem. Kako se gospodin Karadžić obraćao gospodinu Miloševiću, a kako se gospodin Milošević njemu obraćao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Karadžić se njemu obraćao sa takođe “predsjedniče” samo. A Milošević prema njemu imenom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imenom ili prezimenom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: “Radovane”.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste se prvi put susreli sa gospodinom Miloševićem, a kada poslednji put?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvi put lično u oktobru mjesecu 1990. godine, poslednji put 8. ili oko 8. avgusta 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste ga videli prvi put oktobra 1990. godine, o čemu ste razgovarali, koja je bila tema razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam dobio zadatak od predsjednika Srpske demokratske stranke, akademika Raškovića koji mi je dao njegov telefon, Miloševića, da mu se javim i da odem do njega da razgovaram o tome, da li se on protivi ideji da Srpska demokratska stranka, čije je sjedište bilo u Kninu, a koja je djelovala i na području Srbije, da li se on protivi ideji da ona može učestvovati na zakazanim izborima, predviđenim izborima u Srbiji koji su se održavali u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da ste morali da zatražite njegov pristanak ili šta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa, u neku ruku da izvidim da li se on protivi, prosto, znači mogao bih reći, da, znači neprotivljenje, znači. Da dobijem njegovo neprotivljenje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li ste i dobili to neprotivljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Rekao je: "Moglo bi to negde po Vojvodini gde SPO ima uticaja".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, kada ste se susreli tada prvi put s njim, a i kasnije, da li ste s njim razgovarali o situaciji u Hrvatskoj i o onome šta se dešavalo tamo na terenu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa to je bio uobičajen razgovor, o toj temi, pri svakoj posjeti. Ja sam najčešće iskazivao svoje strahove i bojazni šta će se desiti sa nama, sa Srbima u Hrvatskoj i sa Krajinom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kakva je bila njegova reakcija na to, dakle kada biste mu sve to govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da će nas zaštititi JNA. To je stalno ponavljao: "Štitiće vas JNA" i da Srbi imaju pravo na samoopredjeljenje i da ostanemo u istoj državi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli jedan sastanak sa gospodinom Miloševićem kada se govorilo o finansijskim pitanjima vezano za "Tvornicu vijaka". Kada ste o tome razgovarali sa gospodinom Miloševićem da li je još neko bio prisutan?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je Đoko Majstorović, administrativni sekretar Glavnog odbora SDS-a.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nema potrebe da ponovo govorimo o onim finansijskim pitanjima, ali recite nam da li je tom prilikom gospodin Milošević još nešto rekao i to posebno u vezi svog položaja vođe stranke?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, rekao je da mora naći nekoga mlađeg i postaviti ga na mjesto predsjednika SPS-a. Meni je takođe bilo malo smiješno, jer je na to mjesto postavio Borisava Jovića koji baš nije bio mlad.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Jović je stariji. Da li to želite da kažete da je gospodin Jović stariji od gospodina Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, po godinama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koji je bio razlog što je gospodin Milošević odstupio sa mesta predsednika stranke?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa, po Ustavu Srbije, pošto je izabran za predsednika republike, nije mogao obavljati drugu javnu funkciju. Znači formalno je trebao to biti neko drugi, odnosno trebao je stvarno biti neko drugi, a po mom saznanju to je bilo samo formalno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hoćete da kažete da je on i dalje bio na vlasti, bez obzira na funkciju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli da ste bili u Beogradu januara 1991. godine. Da li ste se tada u tom vremenskom periodu susreli sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Najmanje dva puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre svega, recite nam zašto ste tada u to vreme bili u Beogradu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U januaru sam išao više puta u Beograd, radilo se o krizi oko naredbe Predsjedništva Jugoslavije o razoružavanju paravojnih formacija u Hrvatskoj. Prvom prilikom, Borivoje Rašuo rekao mi je da JNA planira državni udar i rekao mi je kako da se ja ponašam u tom slučaju kao predsednik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Recite nam šta vam je rekao kako da se ponašate.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Izvinjavam se, je li privatna sednica?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa, rekao mi je da slušam naređenja, da ne pružam otpor. Ja sam pitao hoće me hapsiti ili ... "Ne", kaže, "neće, samo nemoj davat' otpor, poslušaj". Drugi put sam išao jer me je Mile Grbić i Žika Rakić iz Bosanskog Novog rekli da odem kod pukovnika Džigurskog koji je pukovnik KOS-u ...

SUDIJA MEJ: Moram da prekinem jer ne mogu baš da pratim ovo sve. Borivoje Rašuo, recite nam ko je on i kako se on uklapa u taj događaj? Koliko

sam shvatio, to je osoba koja je sve to govorila svedoku. Dakle, trebali biste to malo više da razjasnite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pa već smo spominjali Borivaja Rašua i njegov položaj. Da podsetimo sudije, na kojoj funkciji je Rašuo bio tada u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pre toga je bio stručni savetnik i saradnik u Marksističkom centru Centralnog komiteta Saveza komunista Srbije dok je on postojao, do pred kraj 1990. godine on je napustio taj centar. Kasnije je bio direktor Jugoslovenskog instituta za novinarstvo. U tom međuvremenu da li je bio, čak bio je u nekoj istoj javnoj službi, tačno ne znam kojoj. Bio je blizak sa Ratkom Markovićem, Mihailom Markovićem, ideologom SPS-a, sa mnogim političkim ličnostima, 1994. godine i 1995. godine ja sam shvatio da je blizak i sa Jovicom Stanišićem. U to vrijeme postao je moj intimni prijatelj, bio je poreklom iz Knina, tamo je dolazio, često nam je prenosio informacije iz Beograda, družio se sa mnom, bio je politikolog po obrazovanju, tako da postao je moj politički savjetnik.

SUDIJA MEJ: U redu, hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada je on bio vaš politički savetnik? Mi sada govorimo o kraju 1990. godine. Da li je tada bio vaš savetnik?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa formalno je postao moj savjetnik kasnije, u drugoj polovini 1991. godine. I ministar spoljnih poslova u Vladi SAO Krajine. U to vrijeme neformalno je bio moj savjetnik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je takođe bio blizak sa Jovicom Stanišićem. Kako to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U aprilu mjesecu 1994. godine kada su vršeni dogovori o formiranju Vlade Republike Srpske Krajine u rezidenciji Milana Martića u Beogradu, bio je prisutan i Jovica Stanišić i Brana Crnčević i drugi ljudi, Borislav Mikelić. Tada se razgovaralo o mom prijedlogu, pošto sam bio predsjednik stranke koja je imala veliki broj poslanika u Parlamentu, da u novu Vladu uđe Borivoje Rašuo kao ministar, pardon, najprije sam prijedložio Lazara Macuru za ministra informisanja, Martić se protivio, ja sam predložio Borivoja Rašua, Martić se protivio, onda je Jovica Stanišić rekao, klimnuo glavom: "U redu je" i onda je Martić rekao: "Dobro, može". Prije toga u izbornoj kampanji kad smo bili u Mirkovcima, takođe je Rašuo rekao da je

razgovarao sa Stanišićem i da bi trebalo i ja da mu se javim, međutim ja mu se nisam javio. Kasnije ...

SUDIJA MEJ: Moram da prekinem za trenutak, a vidim da smo već prošli vreme određeno za pauzu. Tokom pauze moći ćete da sredite onaj problem sa snimcima, pa ćemo da nastavimo, a sada pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mi ćemo da pustimo pre-sretnuti razgovor malo kasnije u kontekstu koji će bolje tome da odgovara. Još uvek smo na privatnoj sednici pa bih htela nešto da pojasnim. Gospo-dine svedoče, jesam li vas dobro shvatila: Borivoje Rašuo vam je u januaru 1991. godine rekao da se priprema vojni udar i da ne biste trebali da pruža-te otpor. O kakvom vojnom udaru je govorio i ko ga je planirao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je govorio da će JNA izvesti taj udar i da će u slučaju opštine Knin i mene kao predsjednika opštine, u tom kontekstu je govorio, da će oni postaviti upravnika opštine. U tom smislu je govorio da ja ne dajem otpor. Znači na, znači na području Hrvatske. Da li šire, ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad kažete "udar", mislite udar protiv hrvatske vlasti ili nekog drugog?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Protiv vlasti, smjena vlasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe ste spomenuli Mileta Grbića i Žiku Rakića. Šta su vam oni rekli i ko su oni zapravo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su dvojica ljudi iz Bosanskog Novog, Srbi iz Bosanskog Novog. Oni su 1990. godine u avgustu mjesecu donosili oruž-je Martiću u Knin, a 1991. godine takođe su snabdijevali oružjem koje su dobijali u Srbiji, preko Jovice Stanišića i distribuivali ga u SAO Krajinu. Žika Rakić je bio kasnije i ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako vi znate da je i Stanišić bio an-gažovan kod ovog transfera oružja? Da li vam je neko od ove dvojice to možda rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mile Grbić mi je to rekao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kakvoj je on vezi bio sa Stanišićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prismoj, poslovno-političkoj, u tom smislu. Skoro stalno ga je pominjao, o njemu govorio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad kažete "on", mislite na gospodina Grbića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Govoreći o ovoj situaciji u januaru 1991. godine spomenuli ste tu dvojicu, šta su vam oni zapravo rekli o situaciji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da oni imaju informacije od vojske da će vojska intervenisati u Hrvatskoj, protiv hrvatske vlasti, vlade, a da više podataka mogu dobiti od pukovnika Džigurskog, pukovnika KOS-a koji je bio u Zemunu.

SUDIJA MEJ: Oprostite što vas prekidam, ali, gospođo Uerc-Reclaf, ne znam koliko vam je na umu vrednost ovakve vrste dokaza. To su izveštaji u najboljem slučaju iz druge ruke. Iako mi, u principu, dozvoljavamo iskaz iz druge ruke, mora da postoji granica onoga šta mi ovde usvajamo. Možda postoji neka posebna vrednost ovakvih dokaza na koje vi želite da se oslonite, ali s obzirom na vremenska ograničenja, pitam se da li nam je to zaista potrebno.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Svedok nam, časni Sude, sada objašnjava zašto se on našao u Beogradu, kako je sreo gospodina Miloševića i šta mu je gospodin Milošević rekao.

SUDIJA MEJ: Da, idemo dalje s tim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste gospodina Džiguskog, pripadnika KOS-a. Da li ste se s njim susreli i u januaru 1991. godine i da li vam je on rekao nešto o udaru?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio susret sa njim u januaru 1991. godine, ali mi nije govorio o udaru, nego me ispitivao o odnosima u SDS-u.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tom prilikom u januaru 1992. godine da li ste se takođe sastali sa gospodinom Miloševićem i kako je do toga došlo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dva puta. Prvi put neko mi je rekao, sad ne mogu tačno da se sjetim ko iz Beograda, da pošaljem zahtjev za prijem kod predsjednika Miloševića u vezi razgovora o jugoslovenskoj, povodom krize u Hrvatskoj i Jugoslaviji i ja sam otišao. Sa mnom je bio Mile Dakić, potpredsjednik Srpskog nacionalnog vijeća i tom prilikom smo imali razgovor. Drugi put je bio takođe po pozivu predsjednika Miloševića da dođem. Došao sam i rekao je da će hapsiti Martina Špegelja i da ja moram ostati u Beogradu, da ne budem u Kninu da im ne bih pravio, znači vojci, JNA, problema, u tom smislu ako bi mene hrvatska vlada uhapsila, da im ne komplikujem stvari. I dao mi je policijsku zaštitu, zaštitu DB-a i Javne bezbjednosti. Tad sam proveo negde oko 10 dana, možda više, u Beogradu, pod tom zaštitom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj drugi susret sa gospodinom Miloševićem, kada je do njega došlo i kada vam je on govorio o Špegeljevom hapšenju i potrebi da ostanete tamo iz bezbednosnih razloga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oko 25. januara 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad ste ga sreli tom prilikom, da li ste se takođe sreli sa ljudima iz bezbednosnih organa, iz MUP-a Srbije na primer?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, on me je uputio, Milošević me je uputio na Radmila Bogdanovića i Jovicu Stanišića da mi daju zaštitu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde su se oni nalazili? U istoj zgradi gde i gospodin Milošević ili negde drugde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U drugoj zgradi, u ulici Kneza Miloša, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije, u zgradi ministarstva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na kom je položaju u to vreme bio gospodin Bogdanović?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ministar unutrašnjih poslova u Vladi Republike Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A gospodin Stanišić, u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jedan od funkcionera Službe državne bezbjednosti Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jesu li vam oni pružili obezbeđenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da i obezbjeđenje Državne bezbjednosti, tajne policije, policije u civilu i obezbjeđenje Javne bezbjednosti, u stanu gdje sam stanovao i dali su mi pratnju, stalnu pratnju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste Špegeljevo hapšenje. Je li to bilo planirano otprilike u isto vreme kada se pojavila i ona video traka sa Špegeljom, kada je onaj snimak izašao u javnost?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, u to vrijeme. Oko 25. januara 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kažete da ste tom prilikom ostali u Beogradu desetak dana. Da li vam je bilo dozvoljeno da napustite Beograd ili ste morali da ostanete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Milošević mi je rekao da ne smijem napustiti Beograd bez njegovog odobrenja, a onda mi je posle desetak i više dana Radmilo Bogdanović rekao, pozvao me i rekao, odmahnuo rukom i rekao: "Od toga nema ništa, idi ti svome narodu". Tako sam napustio Beograd.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na javnu sednicu, časni Sude.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Radmilo Bogdanović je smenjen sa svog položaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, u martu mjesecu 1991. godine, nakon demonstracija opozicije u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li je gospodin Bogdanović ostao na nekim funkcijama i nakon toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, ostao je. Koliko se ja sjećam, nekoliko funkcija je imao u Odboru za bezbjednost Skupštine Jugoslavije, postao je funkcioner SPS-a i javni službenik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bio blizak Miloševiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate? Da li treba da predemo na privatnu sednicu ili možete da date odgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, na privatnu sjednicu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, privatna sednica.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako znate da je bio blizak sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sreo sam ga kod gospodina Miloševića oko 20. marta 1991. godine, Milošević ga je pozvao. To je bilo prilikom jednog od mojih susreta sa predsjednikom Miloševićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je došlo do tog susreta 20. marta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Došlo je na taj način što je David Rastović, predsjednik Skupštine opštine Donji Lapac i potpredsjednik Izvršnog vijeća SAO Krajine tražio da se ide kod Miloševića, da se vidi kako će on nas zaštititi. I otišli smo kod Miloševića Rastović i ja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I šta ste tražili od njega, od gospodina Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa upravo to smo rekli, kako misli da nas zaštiti, pošto je uvijek govorio da će nas štititi JNA, a bili su događaji u Pakracu i razne druge stvari. On je rekao: "Ja sam za vas već kupio u Mađarskoj (Hungary) 20.000 komada oružja". Ja sam rekao da ja za to ne znam ništa.

I Rastović je rekao da ne zna. Pozvali smo i trećeg čovjeka, Janka Cvjetana koji je bio sa nama, ali je ostao ispred hotela "Moskve" u Beogradu. On je bio funkcioner SDS-a, bio je blizak sa Bogoljubom Popovićem iz SDS-a i oni su stalno nešto govorili o oružju. Pozvali smo njega kod Miloševića da dođe i da kaže da li on zna nešto o tome. I Janko Cvjetan je došao i rekao da ne zna ni on ništa o tome. Milošević je opsovao ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Izvinite što vas prekidam. Kada je došao Janko Cvjetan i spomenuo oružje, da li je on otvoreno govorio o oružju ili se poslušio nekim drugim rečima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O oružju svi su govorili otvoreno, Milošević, Cvjetan, to je bilo pitanje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, kako biste mogli bolje da se orijentišete, sada smo na paragrafu 124 i 125 mog rezimea svedočenja ovog svedoka. Kakva je bila reakcija gospodina Miloševića na ovaj razgovor o oružju i činjenicu da vi o tome, dakle o oružju koje je on nabavio, niste znali ništa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Progundao je otprilike kao neku psovku i rekao: "Ovi moji su me prevarili". Izašao je u prostoriju kod sekretarice i nakon toga, nedugo posle toga došli su Radmilo Bogdanović i Jovica Stanišić. I on je pitao šta je sa oružjem. Radmilo Bogdanović je rekao: "Mi smo već poslali 500 komada na Baniju". Ja sam rekao da ne znam o tome ništa. Bogdanović je rekao: "Ne moraš ti da sve znaš", a Milošević je dodao, smijuljeći se, smiješkajući se: "Treba, treba, treba Milan da to zna". Bogdanović se samo onako nasmijao, napravio je grimasu jednu, "nemojte da to", kao, otprilike, "pričate". Jovica Stanišić nije govorio ništa, samo je mrko gledao, bio je nešto ljutit.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li to oružje kasnije stiglo i kako je rešena ta situacija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Oružje je stiglo, međutim ja sam saznao da to oružje dolazi iz magacina Teritorijalne odbrane Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste to saznali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Reкао mi je Milenko Zelembaba, Martićev pomoćnik u miliciji Krajine. Odveo me je u selo Dučić pored Knina negdje u maju mjesecu 1991. godine, pokazao mi je oružje: puške, minobacače i

rekao da Braco, mislio je na Mihalja Kertesa, nogom otvara vrata magacina Teritorijalne odbrane u Srbiji, a onda mi je i u julu mjesecu, početkom avgusta 1991. godine Mile Grbić rekao takođe da dovozi iz Srbije to oružje. Pokazao mi je jedan magacin sa minobacačima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Vratimo se na sastanak 20. marta. Da li je bilo govora o još nečemu, osim o oružju? Jeste li vi izneli neka druga pitanja u odnosu na policiju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, ja sam se požalio da mislim da Sekretarijat unutrašnjih poslova SAO Krajine nije stručan da obavlja te poslove. Trebao bi neki pravnik ili neko stručan ko se razumije u te poslove, neka vrsta instruktora, pravni savjetnik. I rekli su da će biti to, Milošević je rekao da će biti srijeđeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li stvar rešena i ako jeste, na koji način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa stvar jeste riješena, ali ne onako kako sam ja pretpostavljao i očekivao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste vi očekivali, a šta je zapravo urađeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam očekivao pravne savjetnike, stručnjake koji bi radili u organizaciji Sekretarijata unutrašnjih poslova SAO Krajine, znači organizaciju svih službi koje spadaju u nadležnost unutrašnjih poslova. Međutim, nije se to desilo, već su došli službenici Državne bezbjednosti predvođeni Frankom Simatovićem koji je u Kninu prozvan "Frenki", koji su organizovali vojni logor u Golubiću i tamo formirali paravojne formacije, paravojsku i vršili kontrolu nad Sekretarijatom unutrašnjih poslova Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vratila bih se, gospodine svedoče, na sastanak sa gospodinom Miloševićem, a posle ćemo da razgovaramo o Frenkiju. Da li ste sa gospodinom Miloševićem imali jedan sastanak i 17. februara 1991. godine, dakle nakon povratka iz Ženeve (Geneva)?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo prije Ženeve, a i poslije Ženeve. Čini mi se da su bila dva sastanka. Jedan je bio prije, jedan poslije Ženeve. Sjećam se da je govorio o Jovanu Raškoviću negativno. Meni je rekao: "Smijenite ga."

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on vama rekao da smenite Jovana Raškovića ili ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, meni je rekao. Ja sam mu rekao da je to nemoguće, da Jovan Rašković ne može da se smijenjuje, on je narodni tribun, vođa naroda.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da ste ga videli dvaput, pre Ženeve i posle Ženeve. Šta ste zapravo radili u Ženevi, kako bi sudije znale o čemu se radi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio sam predstavnik Svjetske srpske zajednice na sjednici Komisije za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (UNCHR, United Nations Commission on Human Rights), kako se zvala već komisija Ujedinjenih nacija (United Nations).

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto ste se sastali sa gospodinom Miloševićem pre i posle toga? Je li on to tražio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se sjetim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj razgovor o gospodinu Raškoviću se desio pre nego što ste otišli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Desio se u februaru. Mislim prije, nisam siguran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto je gospodin Milošević hteo da se gospodin Rašković smeni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rašković se suprotstavljao Miloševiću, kritikovao je JNA u par navrata. Znam da je govorio o nemoći JNA na jednom sastanku u Lapcu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovom drugom prilikom, negde u isto vreme kada se održavao taj sastanak u Ženevi, o čemu vam je govorio gospodin Milošević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Osnovna tema sastanaka je bilo pitanje naše bezbjednosti i sudbine Srba u SAO Krajini, znači to je uvijek bio osnovni povod razgovora. Uvek je govorio: "Štitiće vas JNA, imate pravo da ostanete u Jugoslaviji".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se sa gospodinom Miloševićem sreli u martu 1991. godine, u vreme kada su se u Beogradu održavale demonstracije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Prije toga sam imao jedan razgovor s njim početkom marta u vezi sa događajima u Pakracu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa čim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je incident u Pakracu, sukob između Srba i policije Hrvatske, na koje je intevenisala i JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ne morate nam spominjati detalje u vezi sa tim incidentom, jer smo čuli od drugih svjedoka o tome, ali mene zanima o čemu ste sa gospodinom Miloševićem razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zvao sam ga telefonom da ga pitam šta se dešava u Pakracu. On je rekao: "Ne brini, biće sve u redu, možeš ići u Knin".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio obavješten o onome šta se događalo u Pakracu u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz tih njegovih riječi, ja sam razumio da jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zanimao me je vaš kontakt sa gospodinom Miloševićem u vreme demonstracija. Da li ste ga u to vreme videli i zbog čega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dobio sam za vrijeme demonstracija poziv od Matkovića, visokog funkcionera u SPS-u da dođem na kontramiting koji je SPS organizovao protiv opozicije koja je učestvovala na demonstracijama. Pošto sam ja izbjegao da dođem, od mene je traženo da ipak pošaljem pismo-poruku učesnicima mitinga, a i da nakon toga dođem u Beograd, da budem u Beogradu. To je bio razlog zašto sam došao u Beograd. Posle nekoliko dana bio sam primljen kod Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu ste s njim tada razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sjećam se da je bio vrlo ljut i kritikovao opoziciju kao izdajničku, Vuka Draškovića pogotovo da je izdajnik, da je protiv srpskih nacionalnih interesa i da Vuk Drašković šurjuje sa Tuđmanom i Mesićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro, ali objasnite zašto su vas pozvali da u Beogradu učestvujete na kontramitingu, zašto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa, ja sam predstavljao Srbe iz Krajine i Milošević je htio da javnost čuje da ga Srbi iz Krajine podržavaju, da povрати podršku u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Po povratku u Knin, je li vas nazvao gospodin Milošević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 16. marta, sredinom dana, između 11.00, 12.00, telefonom i rekao je: "Podržite Jugoslaviju". Ja sam rekao: "U redu". I to je bilo to ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Je li išta rekao o tome na koji način biste vi trebali da podržite Jugoslaviju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ništa konkretno, ali ja sam podrazumijevao da treba da ostanemo u Jugoslaviji, da se izjasnimo za ostajanje u Jugoslaviji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na osnovu čega ste vi to shvatili? Da li je to nešto o čemu ste prethodno s njim razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na osnovu čega je takvo vaše shvatanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na osnovu njegovog stava, to je bio njegov stav prethodni. Moje razumijevanje onoga što je on zastupao, kakvu političku ideju je zastupao.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste onda u skladu sa tim u Krajini i postupili, u skladu sa tom željom da se podrži Jugoslavija? Šta ste učinili, ne mislim na vas lično, već vi u vlasti u Krajini.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Izvršno vijeće SAO Krajine donijelo je odluku o otcijepljenju od Hrvatske i taj prijedlog uputio skupštinama opština na usvajanje i opštine su ga usvajale. Znači, Krajina se otcijepila od Hrvatske i na taj način ostala u Jugoslaviji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, imamo tri dokumenta koja se tiču ove teme i sva tri su deo dokaznog predmeta 351, pod tabulatorima 22, 64, 65, pa bih molila da se na kratko stavi pred svedoka. Gospodine, prvi dokument je odluka skupštine kninske opštine od 18. marta 1991. godine kojom se izmenjuje i dopunjuje Statut SAO Krajine i traži da se ukine spominjanje Hrvatske, a uvede spominjanje federacije. Drugi dokument je odluka od 18. marta 1991. godine, takođe opština Knin da se otcepi od Republike Hrvatske, a treći dokument je vrlo sličan. Tiče se opština Drniš, Sinj i Šibenik, takođe od 18. marta 1991. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne čujem prevodioca.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro, u redu, hvala. Ne moramo dalje da raspravljamo o ovim dokumentima. Gospodine svedoče, još uvek smo u martu 1991. godine. Vi znate da su se u martu 1991. godine sastali Milošević i Tuđman?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim ponovo privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao mi je Slobodan Milošević, a kasnije sam čuo i od drugih ljudi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta vam je gospodin Milošević rekao i kada ste se sastali sa njim, kada vam je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Negdje krajem marta 1991. godine. Tom prilikom donio je jednu mapu, kartu bivše Jugoslavije sa ucrtanim granicama republika. Stavio je na sto, noktom od palca napravio zarez kao da odsijeca teritoriju Bosne i Hercegovine pored Bihaća i rekao: "Tuđmanu treba Bihać". A onda je dodao: "Treba mu i neki put između Benkovca i Drniša". Ja sam ostao ukočen, nisam reagovao ništa, nisam reagovao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto ste ostali ukočeni, šta je to za vas značilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je značilo sve suprotno od onoga što je do tada govorio, da SAO Krajina ima pravo da se otcijepi od Jugoslavije, da će je JNA štiti, da ostanemo u Jugoslaviji, a na ovaj način je očigledno bilo da će to biti teritorija Hrvatske zajedno sa Bihaćem. Bihać se nalazi između SAO Krajine i ostalih dijelova Jugoslavije prema Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, uz pomoć poslužitelja htela bih da predočim svjedoku dokaz 326, tabulator 11, to je, u stvari, ona karta koju ste nam doneli. Zamolila bih vas da na karti pokažete koje delove je gospodin Milošević noktom odsekao, onako kako ste rekli? Molim vas da nam to pokažete na karti pokazivačem.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mogu?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da, izvolite.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Noktom od palca napravio je potez ovim pravcem. To je negdje situacija Cazinske Krajine. Ovako je napravio. Onda je pokazao iznad, tako, prstom ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da? Ako možete da nam pokažete.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Treba mu neki put između Benkovca i Drniša.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu, hvala vam. Gospodine, da li je gospodin Milošević na bilo koji način reagovao na vašu ukočenost?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sjećam se njegove reakcije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala vam. Sada možemo da se vratimo na javnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, od drugih svedoka smo već čuli dosta o događajima na Plitvicama i nema potrebe da sada detaljno o tome razgovaramo. Ipak, možete li da nam kažete da li je bilo planirano da se uspostavi srpska policijska stanica na području Plitvica u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je doneo tu odluku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Doneli su prijedstavnici vlasti u Krajini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto ste doneli tu odluku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Hrvatska vlada je objavila da će na području Plitvica formirati posebnu opštinu, tako da bi se Plitvice izdvojile iz opštine Korenica. To je bilo područje Nacionalnog parka koje je ekonomski bilo značajno za Krajinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je bio zadužen za uspostavljanje te policijske stanice i da li je ikada uspostavljena ta policijska stanica?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sekretar SUP-a SAO Krajine, Milan Martić. Nije uspostavljena stanica, već je tamo došlo do raspoređivanja naoružanih ljudi, pripadnika milicije i drugih na drugačiji način, ne uspostavljanjem stanice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se opet radi o onoj "paralelnoj strukturi" koju ste spominjali? Dakle, da li su oni bili tamo aktivni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se ta "paralelna struktura" tada suprotstavila hrvatskoj policiji, odnosno da li je došlo do sukoba sa hrvatskom policijom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Došlo je do oružanog sukoba u kome su poginuli ljudi i nakon čega je hrvatska policija zauzela Plitvice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA intervenisala?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA intervenisala je nakon nekoliko sati pošto su hrvatske policijske snage zauzele Plitvice i postavila se između reiona Plitvica i opštine, mesta Korenica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA nakon toga imala kontrolu nad tim područjem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tu je držala zonu do avgusta mjeseca. Negdje krajem avgusta istjerala je hrvatsku policiju i zauzela taj prostor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete "avgusta", koje godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su pripadnici MUP-a Srbije bili uključeni u ovaj događaj na Plitvicama, ako znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znali su za pripreme. Koliko su sami učestvovali i organizovali, ja ne znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete da su znali za pripremu, šta pod tim podrazumevate? Šta želite da kažete? Ko su oni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ljudi iz DB-a Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koje konkretno osobe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom trenutku ne sjećam se tačno ko je bio prisutan, ali čovjek iz grupe koja je stalno bila tamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, uz pomoć poslužitelja htela bih da vam predočim dva dokumenta koji su u vezi sa onim šta se tada dešavalo. Radi se o dokumentu 325, tabulatori 35 i 36. Radi se o odluci Izvršnog veća SAO Krajine, datum je 1. april 1991. godine i to je odluka o prisajedinjenju Srpske Autonomne Oblasti Krajine Republici Srbiji. Drugi dokument je "Službeni list" u kome je objavljena ova odluka. Da li je to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je načinio nacrt te odluke i čija je to bila ideja? Ako je potrebno, možemo da pređemo na privatnu sednicu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nacrt je napravio Borivoje Rašuo, koliko ja znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to bila i njegova inicijativa, dakle, da se to uradi, a ako jeste, zašto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste njegova inicijativa, da se provocira Srbija da interveniše.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to mislite da interveniše? Na koji način i iz kojih razloga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da se angažuje u zaštiti tog prostora i da ga zadrži u Jugoslaviji i izvan Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to izazvalo neku reakciju iz Beograda? Da li je gospodin Milošević reagovao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vrlo je bila oštra reakcija gospodina Miloševića. Tražio je telefonom preko vojne baze u Bihaću i preko mog stana mene lično, da demantujem, da se ova odluka ukine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je naveo razloge zbog čega se on protivio, šta vam je rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je da se moramo izjasniti za Jugoslaviju, a ne za Srbiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je rekao zašto? Zašto je bilo tako važno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorio je tada, nije jasno rekao, samo je govorio: "Jugoslavija, Jugoslavija". Meni je razlog bio jasan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koji je bio razlog?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da se ne vidi njegova direktna veza, veza Srbije sa događajima koji se dešavaju u Krajini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako ste došli do tog zaključka, koja je osnova?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa iz svih, iz mnogo razgovora, i onoga što je on govorio, iz onoga što je bio njegov koncept kako da realizuje svoj politički cilj. Prosto, koncept je bio da bude vidljivo da drugi izlaze iz Jugoslavije, da se drugi natjeraju da izađu iz Jugoslavije, a da onaj dio Jugoslavije koji je zamislio da ostane u novoj reorganizovanoj državi, izgleda kao da je pasivno ostao u toj državi, ne da je aktivno nastao. Govorio je: "Srbi imaju pravo da ostanu u Jugoslaviji, JNA će zaštititi te teritorije, narodi imaju pravo da se samoopredjeljuju, neka idu Hrvati, neka izađu".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da. Sada ponovo možemo da se vratimo na javnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li su vlasti u Krajini promenile svoju odluku, dakle preinačile i promenile odluku u smislu da će ostati u Jugoslaviji nakon ove intervencije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nakon kasnijih intervencija su to učinile. Nakon ponovljenih intervencija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ponovljenih sa čije strane? Ko je intervenisao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Predsjednik Republike Srbije, gospodin Milošević.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Htela bih da vam predočim sada jedan drugi dokument koji se takođe tiče 1. aprila 1991. godine, dokazni predmet 325, tabulator 38. Gospodine, radi se o naredbi za mobilizaciju i ova nared-

ba da se izvrši mobilizacija je od 1. aprila 1991. godine. Ova naredba sadrži jedan zaključak u kome stoji: "Zahtevamo od Vlade Republike Srbije da snage Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije obezbede svu tehničku i kadrovsku pomoć SUP-u Srpske Autonomne Oblasti Krajine". Da li se to odnosi na ono šta ste vi nazvali pokušajem da se isprovocira Srbija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je bio poziv da se realizuje obećanje Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je situacija na Plitvicama bila u toj meri ozbiljna da ste vi u Krajini mislili da je potrebno da se izvrši mobilizacija i da se, u stvari, sprovedu ove mere?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, situacija je bila vrlo dramatična, u tolikoj mjeri da je izgledalo da će hrvatska vlada zaposesti čitavu Krajinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste rekli da su pripadnici MUP-a Srbije već bili na terenu. Rekli ste da je na Plitvicama bio jedan takav pripadnik i rekli ste da su se pojavili dodatni pripadnici. Ko je došao u SAO Krajinu aprila 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Samo prethodno da kažem, bio je jedan, njega sam vidio u Kninu, ne na Plitvicama, prije događaja na Plitvicama, a u Knin je došao Jovica Stanišić, Franko Simatović, Fića, kapetan Dragan i još neki ljudi čijih se imena ne sjećam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste se prvi put susreli sa Frankom Simatovićem i pod kojim okolnostima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početkom aprila 1991. godine. Doveo ga je Jovica Stanišić u moj stan da mi ga predstavi kao nekog stručnjaka za razne poslove.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojao odnos podređeni-nadređeni između njih dvojice? Da li je neko nekome bio nadređen ili su bili ravnopravni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam shvatio da je Stanišić stariji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta su hteli od vas? Zašto su se sastali sa vama?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da me vide gdje stanujem, ja sam tada prešao u novi stan. Rekli su da treba pregledati da me nije vojska ozvučila, da vojska ne prisluškuje stan, između ostalog.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koja vojska, hrvatska vojska ili JNA?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislili su na JNA, ja sam tako shvatio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto bi oni sumnjali da bi vojska mogla da uradi tako nešto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zato što je valjda vojska imala takve službe i pratila je šta rade građani, pogotovo šta rade javne ličnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada ste se prvi susreli sa kapetanom Draganom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U aprilu 1991. godine, u Omladiskom naselju Golubić koje je postalo kamp policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na privatnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je to postalo kamp i o kojoj vrsti kampa se radi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio trenažni centar, obučni centar DB-a milicije Krajine, na kome su uvežbavane i formirane oružane formacije, koje su organizovane kao specijalna milicija i dobrovoljački odredi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko je ljudi tamo prolazilo kroz obuku u jednom određenom trenutku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Obuke su se dešavale u kratkom vremenu, do desetak dana možda. Tako su mene informisali. Grupe do stotinak ljudi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A od kada je funkcionisao taj centar za obuku, od kada do kad?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Od aprila do avgusta mjeseca 1991. godine. U avgustu je bio još jedan u Bukoviću kod Benkovca, koliko ja znam, a čuo sam da je nešto slično bilo na Šamarici, ali ja lično nisam vidio taj treći.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio zadužen za ovaj centar za obuku u Golubiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Franko Simatović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Od njega lično.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj sednici smo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada vam je on to rekao da je zadužen za centar za obuku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U prvoj polovini maja 1991. godine pozvali su me da dođem u centar i tamo je on bio domaćin. I pokazao nam je šta tamo rade u centru i oko centra.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su imali streljanu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, imali su strijeliste između Golubića i Strmice, na desnoj strani puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je gospodin Simatović pokazao tu streljanu i da li vam je objasnio nešto u vezi sa opremom koja se tamo nalazi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Nakon što mi je pokazao taj centar u Omladinskom naselju u Golubiću, odveo me je na to strijelište i tamo ja nisam vidio mete u koje je predviđeno da se puca, već jedno oružje, top neki, mitraljez, nešto, protivavionski top sa više cevi. I pokazao je to i rekao je da su sa tim oni tukli hrvatske policajce gore u Borovu Selu 2. maja 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste posetili ovaj centar u Golubiću, kakva je bila organizacija tada maja 1991. godine? Dakle, da li su imali dosijee, da li se to sve vodilo na jedan profesionalan način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Nikola Manović, pomoćnik sekretara Martića, pokazao mi je evidenciju, dosijee za svaku opštinu, za sve polaznike tog centra. Ja sam ga pitao "ima li ljudi iz Knina". Rekao je: "Naravno, kako da ne" i otvorio je posebnu fioku. Pokazao mi kartone, kartoteku. Ja sam pogledao, ali nisam prepoznao imena. I nisam više istraživao. Zatim, tamo su već bili ljudi u uniformama, dugim oružjem, neke grupe disciplinovane, uredno podšišane.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad možemo da se vratimo na javnu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li to znači da su ljudi iz svih opština prolazili tamo kroz obuku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle iz svih opština SAO Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ti ljudi tamo bili opremljeni oružjem, uniformama i drugom opremom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Uniforme i dugo oružje, koliko ja znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ti ljudi koji su tamo prolazili kroz obuku, da li su oni kasnije postali pripadnici policije ili Teritorijalne odbrane ili i policije i Teritorijalne odbrane?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postajali su pripadnici specijalne milicije i pripadnici takozvanih dobrovoljačkih odreda koji su kasnije preimenovani, neki u jedinice Teritorijalne odbrane, ali po strukturi su ostali isti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je gospodin Simatović bio zadužen za taj centar za obuku, a recite nam koju je ulogu imao kapetan Dragan?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Instruktor za obuku najprije, a kasnije je i komandovao jednom od tih jedinica specijalnih policijskih snaga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio jedini instruktor za obuku ili je bilo i drugih?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Više instruktora je bilo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko mu je bio zamenik? Da li ga je uopšte imao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imao je zamjenike u toj svojoj jedinici, odnosno neke komandire, ali baš zamjenika, pa ne znam da je imao baš zamjenika. Imao je potčinjene starješine u svojoj jedinici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je jedan od instruktora bio i izvesni Ciga Simić koji je također bio komandir neke jedinice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko ja znam, on je bio komandir. Ne znam da li je bio instruktor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav je bio odnos između Frenkija Simatovića i kapetana Dragana? Da li je kapetan Dragan bio podređen Frenkiju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Podrijeđen, ali više su imali drugarski odnos, koliko ja znam, ali hijerarhijski je bio podrijeđen.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A Milan Martić? Kome je on bio potčinjen, ako je ikome bio potčinjen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Stvarno je bio potčinjen ili pod uticajem ljudi iz Državne bezbjednosti Srbije i Slobodana Miloševića lično.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kažete da je stvarno bio potčinjen, odnosno pod uticajem, na koga mislite, kome je on bio potčinjen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U krajnjoj instanci Slobodanu Miloševiću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam iz odnosa Miloševića prema njemu, imao sam ličnog uvida u to.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Privatnu sednicu molim.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Na privatnoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste imali prilike da vidite da gospodin Milošević tako postupa sa gospodinom Martićem? Koliko često ste ih viđali zajedno i kako se on prema njemu tom prilikom ponašao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prvi puta sam ih video zajedno u avgustu mjesecu, između 9. i 10. avgusta i 15. i 16. avgusta 1991. godine u kancelariji predsjednika Miloševića u Beogradu. Kasnije, viđao sam ih i kasnije 1995. godine, 1994. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada biste ih videli, kako se on ponašao prema gospodinu Martiću? Kako ga je tretirao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kao čovjeka koji treba njega da sluša i koji je njegov čovjek.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li mu je gospodin Milošević, na primer, davao nekakva uputstva ili naređenja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da je tog avgusta tražio da postane komandant Teritorijalne odbrane SAO Krajine. Kasnije znam od Martića da mu je davao uputstva da ne prihvati Plan Z-4 (Z-4 Plan) za rješavanje političkog statusa Krajine koji je ponudila međunarodna zajednica. Znam od Mi-

loševića lično da mu je davao naređenja u pogledu vojnih akcija u području Livanjskog polja na teritoriji Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada vam je to rekao gospodin Milošević, kojom prilikom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za Livanjsko polje početkom aprila 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je došlo do toga da vam je gospodin Milošević o tome nešto rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam tražio susret kod Miloševića u svojstvu ministra spoljnih poslova Vlade Republike Srpske Krajine. Htio sam da čujem njegovo mišljenje o Planu Z-4 i da mu se požalim da hrvatska vojska, HVO iz Bosne i Hercegovine preko masiva planine Dinare ugrožava Knin. I ponio sam mu jednu skicu, kartu, jednu mapu da mu pokažem o čemu se radi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako se završio taj razgovor sa Milanom Martićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sa Miloševićem je to bio razgovor u aprilu mjesecu, a radilo se o Martiću i generalu Mladiću. Milošević mi je na mapu koju sam mu ja dao, pokazao taj teritorij, klin praktično koje su napravile hrvatske snage na Livanjskom polju. I rekao je: "Ja sam već rekao Mladiću i Martiću da to odsjeku" i pokazao pravcem od Glamoča prema Dinari, gdje im je rekao da odsjeku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja pokazala bih svjedoku ponovo jednu kartu označenu tabulatorom 11 koja je deo dokaznog predmeta 326. Da li je to bilo na ovoj karti ili vam treba druga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On se može locirati na ovoj karti, ali se ne vidi ovdje, nije pregledno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Mogli bismo možda da se poslužimo kartom sa opštinama. Imam ovde manju verziju koja staje na grafoskop, a to je inače dokazni predmet 333, ova manja verzija. I vi biste to trebali da imate. Pokažite nam, molim vas, šta vam je gospodin Milošević pokazao na karti. Recite nam koje su to opštine, jer vidimo samo granice opština.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je opština Livno, Bosansko Grahovo na teritoriji republike Bosne i Hercegovine. Hrvatske snage su od novembra, po-

četka decembra 1994. godine napravile prodor kroz Livanjsko polje prema Grahovu i zauzele masovno, ovdje i napravile tu klin. Milošević je pokazao da su Mladić i Martić rekli "odsjeći sve to u ovom pravcu", ovdje, po ovom kraju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle, na teritoriju Bosne i Hercegovine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jesu li u to vreme Mladić i Martić tamo saradivali? Jesu li zajedno vodili neke vojne akcije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tamo su bile vojne akcije Vojske Republike Srpske i milicije Republike Srpske. Ne znam koliko su snage Republike Srpske Krajine u tome učestvovala.

TUŽILAC UERC-RECLAF: U redu. Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, spomenuli ste izvesnog Fiću. Da li je on takođe iz MUP-a Srbije? Ko je on?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je, zvanično čuo sam da je bio iz ličnog obezbjeđenja predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kakvu je on imao ulogu u SAO Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je jedan od instruktora DB Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kampu Golubić ili negde drugde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam u Golubiću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste da su kasnije organizovani drugi slični kampovi. Ko je bio zadužen za onaj u benkovačkom kraju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam za kapetana Dragana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je nešto slično postojalo i u Kistanju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne na takav način.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je bilo u Kistanju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je, mogu reći, bila neka privatna baza Frenkija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je bio tamo? Na osnovu čega tvrdite da je to bila privatna Frenkijeva baza?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa Frenki je imao nekog pomoćnika koji je imao neke veze sa Kistanjama, njegovo ime je Goran Starčević. Mislim da je to bilo jedno od mjesta gdje je on boravio, okolini Kistanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je tamo bila i neka policijska formacija, odnosno šta vi smatrate pod bazom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa pod njegovim mjestom boravka, njega i njegovih pomoćnika, mjestom gdje je boravio. Ne baza u vojnom i policijskom smislu, nego njegovo stanište, boravak. Tako sam ja to razumio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Za vreme sukoba u Hrvatskoj, tokom zime 1991. godine i leta 1992. godine, da li je Frenki sve vreme bio u SAO Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Frenki je bio u SAO Krajini, koliko ja znam, u dva navrata. Prvi put do avgusta, možda 8. avgusta 1991. godine, a kasnije od septembra pa tokom 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hajde da ovo razjasnimo. Kažete ranije da ste videli, rekli ste ranije da ste videli Frenkija u aprilu 1991. godine, a sad kažete da ste ga videli negde od avgusta 1991. godine. Je li možda greška u godini? Samo da razjasnimo kada je on došao i ostao u SAO Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U aprilu mjesecu 1991. godine je došao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A spomenuli ste i 8. avgust. Koji je to datum ili je možda greška?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1991. godine, tog je datuma trebao da ode iz Krajine. Ja sam pretpostavio da je tada otišao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada se vratio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam u septembru 1991. godine da je bio ponovo tamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to isto važi i za kapetana Dragana, isti period?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, kapetan Dragan je otišao negdje početkom avgusta, znači 7. ili 8. avgusta 1991. godine, a vratio se ponovo negdje u novembru.

SUDIJA MEJ: Ako je ovo pogodan trenutak, gospodo Uerc-Reclaf, napravimo pauzu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, jeste.

SUDIJA MEJ: Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Svedoče, spomenuli smo nekoliko oružanih formacija, dakle mimo JNA. To su policija, specijalne policijske snage, Teritorijalna odbrana, zatim MUP, srpski MUP. Da li je postojala jasno definisana komandna struktura koja je povezivala sve te grupe? Da li je tamo postojala jasna komandna struktura na osnovu koje je moglo da se vidi kako se to sve zajedno uklapa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojala je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako je izgledala ta komandna struktura, od vrha pa na niže, ka nivou opštine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojale su dvije komandne linije, odnosno lanca komande. Jedna linija je išla preko Predsjedništva Jugoslavije, Jugoslovenske narodne armije i jedinica Teritorijalne odbrane koje su bile direktno pod njenom komandom. Druga linija je išla preko DB Srbije, odnosno MUP-

a Srbije. Išla je preko paralelne strukture milicije Krajine, specijalnih jedinica, raznih dobrovoljačkih odreda, redovne policije i grupa koje su bile pod okriljem DB-a. Na vrhu je obe linije povezivao Slobodan Milošević ili su se one same na terenu koordinirale i subordinirale u izvođenju akcija, ali te dvije linije su bile potpuno jasne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kažete zajedničke akcije. Da li su postojale bilo kakve zajedničke akcije između ove dve komandne strukture, dakle komandne linije JNA i linije policije i dobrovoljaca? Da li su oni imali zajedničke akcije i ukoliko jesu, ko je onda njima komandovao na terenu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Uglavnom su bile zajedničke akcije. Znam da je od avgusta 1991. godine JNA komandovala, odnosno imala komandnu ulogu u tim akcijama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli policijsku strukturu i rekli ste da je gore na vrhu bio gospodin Slobodan Milošević. Objasnili ste zašto ste to mislili i koje su činjenice u vezi sa tim. Zašto je gospodin Milošević kao predsednik Srbije bio na vrhu vojne strukture, dakle na vrhu JNA? Da li ste imali bilo kakve informacije o njegovom položaju u odnosu na JNA?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je bio glavna politička ličnost, najuticajnija osoba, najmoćniji čovjek koji je imao političku inicijativu. I toj svojoj političkoj inicijativi je podrijeđivao sve ostale strukture u Srbiji, kao i deo struktura Jugoslavije, uključujući i JNA.

SUDIJA ROBINSON: Oprostite, hteo bih samo da postavim jedno pitanje svedoku. Da li je vama poznat koncept glavnokomandujućeg?

SVEDOK C-061: Da.

SUDIJA ROBINSON: Da li želite da kažete da je gospodin Milošević bio glavnokomandujući JNA?

SVEDOK C-061: Da. Formalno je to bilo Predsjedništvo SFRJ, ali *de facto*, stvarno, to je bio Milošević.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A na koji način je, u stvari, gospodin Milošević kontrolisao, odnosno komandovao JNA ako nije bio formalni komandant? Na koji način je on, u stvari, komandovao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je upravljao dijelom Predsjedništva SFRJ, polovinom Predsjedništva, takozvanog "krnjeg Predsjedništva" SFRJ. Ono je bilo pod njegovom kontrolom negdje od ljeta 1991. godine. I imao je uticaj na generala Kadijevića, saveznog sekretara za narodnu odbranu i generala Adžića koji je bio načelnik Generalštaba JNA, koliko ja znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A na osnovu čega temeljite tu svoju tvrdnju, kako to sve znate? Da li ste ih, zapravo, videli zajedno, generale i Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da su bili zajedno. Znam od Miloševića, a znam i od članova Predsjedništva Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

SUDIJA KVON: Pre privatne sednice želim nešto da pitam. Gospodine, vi ste rekli da je gospodin Milošević imao kontrolu nad Predsedništvom SFRJ i nad nekim generalima. Ako govorimo o kontroli koju neko ima nad drugim osobama, tu bi onda trebalo da bude neke razlike, s obzirom na činjenicu da svi oni dele isto mišljenje, jer, recimo, ako svi članovi Predsedništva SFRJ recimo dele Miloševićevo mišljenje, u čemu je tu onda razlika? I ako ih Milošević kontroliše, šta su onda tu "štap i šargarepa"? Dakle, koje su posledice ukoliko oni ne slede ono šta on želi? Ako možete da nam malo pomognete u vezi sa tim.

SVEDOK C-061: Koliko ja znam, zapravo koliko sam čuo od nekih članova Predsjedništva Jugoslavije, posebno od Jugoslava Kostića, on mi je rekao da je za njega Milošević bio šef. I iz ponašanja Borisava Jovića, predsjednika Predsjedništva i kasnije člana Predsjedništva, takođe iz tog odnosa sam vidio da mu je Milošević stariješina, nadrijeđeni, odnosno autoritet. Tako su se ponašali i Branko Kostić i Sejdo Bajramović. Sam Milošević je u julu mjesecu rekao, mislim da sam o tome već govorio, rekao je meni i Karadžiću gdje da rasporedimo vojsku. Znači, on se ponašao kao čovjek koji je mogao da raspoređuje vojsku, upravlja vojskom. To sam lično čuo od njega. Takođe, jednom prilikom u julu 1991. godine, Milošević me je pozvao u svoj kabinet i kada sam došao, rekla mi je njegova sekretarica da je predsjednik sada zauzet, da su tu generali. I Milošević je izašao i rekao da sad ima sastanak sa generalima. Ja se sad ne mogu tačno vizuelno sjetiti da li sam video Adžića ili Kadijevića ili mi je on rekao da su oni tu, ali ja sam otišao sa saznanjem da su njih

dvojica tu kod njega. I 26. avgusta 1991. godine, takođe prilikom posjete Miloševiću, moje posjete, on se raspitivao kakav je general Špiro Ninković, komandant Kninskog korpusa. Eto, to je ono što se sada trenutno mogu sjetiti, mada ima još toliko mojih saznanja. Ne samo da su dijelili isto mišljenje, kao što uvaženi sudija kaže, nego je Milošević u toj grupi bio autoritet, vodeća ličnost, šef. On je imao i partijske mehanizme da utiče na ljude, kao, na primjer, na Sejdu Barjamovića, Jugoslava Kostića i Borisava Jovića. Mogao je da ih tu postavi i da ih smijeni sa tih funkcija. A takođe znam, iz događaja oktobra mjeseca 1991. godine, da je preko Branka Kostića vršio uticaj u Crnoj Gori nasuprot rukovodstvu Crne Gore, Momiru Bulatoviću i Milu Đukanoviću. E sad da li se mogu sjetiti još nekog konkretnog događaja ...

SUDIJA KVON: Hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nema potrebe da sada idemo na privatnu sednicu. Gospodine, da se vratimo na Frenkija Simatovića i na SAO Krajinu. Htela bih da vam predočim jedan dokument. Radi se o dokaznom predmetu 352, tabulator 67. Radi se o izveštaju od 6. avgusta 1991. godine. Dakle, izveštaj Srpske Autonomne Oblasti Krajina, datum je 6. avgust 1991. godine. Ovaj izveštaj je podneo, odnosno možete li da nam vkažete ko je podneo ovaj izveštaj i kome je podnet?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne mogu tačno da kažem ko ga je podnio. Neko od ljudi koji su bili iz ove strukture, iz štaba Teritorijalne odbrane koji je bio u formiranju. Podnet je predsjedniku Vlade Krajine, sekretaru SUP-a Krajine, Državnoj bezbjednosti Krajine, komandantu Teritorijalne odbrane i Frenkiju. Misli se na Franka Simatovića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledamo zaglavlje i pečat na ovom dokumentu, možete li da nam kažete da li je to zaglavlje i pečat koji je korišćen u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, to je pečat koji je korišten za ove svrhe do 30. septembra 1991. godine i zaglavlje takođe.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vrhovni komandant TO SAO Krajine, dakle prvo se njemu upućuje ovaj izvještaj: recite nam da li ste to bili vi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kao predsjednik vlade, po zakonu koji je jednostavno primjenjen 1. avgusta 1991. godine, to sam trebao biti ja, odnosno u ovom slučaju je ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi primili ovaj izvještaj i da li ste primali sličnu vrstu izvještaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, u manjoj mjeri možda baš do 9. avgusta. Kasnije je došlo do poremećaja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A Frenki Simatović je takođe primao tu vrstu izvještaja. Da li vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, slali su mu, znam da su mu slali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli policiju i paralelne strukture, odnosno da su oni finansirani iz Srbije. To ste nam već objasnili. A što se tiče troškova onih centara za obuku o kojima smo govorili, ko je snosio te troškove, troškove i centara za obuku i oružja koje je tamo deljeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je sve išlo iz MUP-a Srbije, odnosno iz Srbije preko DB. Nešto uniformi je pravila lokalna fabrika.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa oružjem rekli ste da je to išlo preko Brace Kertesa. Recite nam koliko često ste se vi s njim sastali i koliko ste dobro upoznati sa njim i s njegovim glasom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nekoliko puta, pet-šest puta. Ima jednu specifičnu boju glasa. Malo na vojvođanski akcenat, nije tipičan mačvanski, ali liči malo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se ikada sastali sa njim u njegovoj kancelariji? Ako jeste, recite nam gde se ona nalazila?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, sastao sam se 4. januara 1992. godine. Ona se nalazila iznad kancelarije predsjednika Miloševića. A sretao sam se s njim i u kabinetu predsjednika Miloševića, kod sekretarice, sprat niže ili dva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na kojoj funkciji je bio tada gospodin Kertes i šta je on, u stvari, radio u kancelariji predsjednika Miloševića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja tačno ne znam njegovu formalnu funkciju to vrijeme. On je u 1990. godini ranije bio član Predsjedništva Srbije. U to vrijeme 1991. godine i 1992. godine, ja ne znam šta je bio formalno, kakva mu je funkcija bila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste se našli sa njim, o čemu ste razgovarali, koja je bila tema razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U njegovoj kancelariji tema je bila da me je pozvao, pozvao me je neko iz Predsjedništva, iz zgrade Predsjedništva, mislim da je to bio Jovica Stanišić, da dođem u zgradu tog 4. januara ili 5. posle podne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 1992. godine. Radilo se o tome, kada sam došao tamo u zgradu Predsjedništva Srbije, rekli su mi na ulazu da odem kod Kertesa u kancelariju, iznad kabineta Miloševića. I tamo sam zatekao Jovicu Stanišića, načelnika Kontraobaveštajne službe Službe državne bezbjednosti Srbije, čovjeka čije sam ime zaboravio, jedan krupan čovjek koji liči na Frenkija, nije Frenki. I tamo me je Kertes napao u prisustvu druge dvojice zašto brukamo predsjednika Miloševića, zašto se protivimo Vensovom planu (Vance Plan), to ne smemo da radimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sada bih ponovo pokušala da pustim jedan presretnuti razgovor. Zamoliću vas da se ne koristite ovim najmanjim setom dokumenata, jer izgleda da nas više zbunjuje nego što nam pomaže, pa vam predlažem da umesto toga, u stvari ... Oprostite, zaboravila sam da kažem da možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

TUŽILAC UERC-RECLAF: Uzmite ovaj registrator sa presretnutim razgovorima, dakle 353 tabulator 29. Za tehničare to je traka broj 6. Saslušaćemo čitav razgovor ovaj put. Lako možete da pratite engleski transkript, a svjedok

bi trebao da ima verziju na BHS-u. Molim poslužitelja da to stavi na grafo-skop.

(Snimak presretnutnog razgovora)

Radovan Karadžić: Halo.

nepoznata žena: Da.

Radovan Karadžić: Dobar dan.

nepoznata žena: Dobar dan.

Radovan Karadžić: Da li je Braco tu, Radovan Karadžić ovdje?

nepoznata žena: Jeste, moment.

Radovan Karadžić: Kako ste vi?

nepoznata žena: Dobro. Videla sam vas. Malo ste promenili frizuru.

Radovan Karadžić: Jeste, jeste ... Pa, pripremili su ... Je l' su prikazali?

nepoznata žena: Sinoć je bilo.

Radovan Karadžić: Jesu dali dosta? Koliko su prikazali?

nepoznata žena: Da, da. Gledala sam. Gledala sam i na JUTEL-u, bilo je dosta.

... Prvi put ste onako malo, što ja kažem, izašli iz futrole. Izvolite.

Radovan Karadžić: E, hvala.

Mihalj Kertes: Da.

Radovan Karadžić: Zdravo.

Mihalj Kertes: I tebi hiljadu puta.

Radovan Karadžić: Kako si?

Mihalj Kertes: - Evo, radim.

Radovan Karadžić: Dobro je. Reci mi, imaš li posla puno?

Mihalj Kertes: Imam mnogo.

Radovan Karadžić: Mnogo posla?

Mihalj Kertes: - I od jutros mogu da ti kažem, posle šamaranja je mnogo bolje.

Radovan Karadžić: Je li?

Mihalj Kertes: Do dole nisam stigao, jer tu su iz Crne Gore, svi i oni i ovi drugi.

Radovan Karadžić: A je l'?

Mihalj Kertes: Da, otišao sam. Nisam imao vremena ali ...

Radovan Karadžić: Da, vidim. Zauzet je ...

Mihalj Kertes: A sa ovima sam raspravio.

Radovan Karadžić: Aha.

Mihalj Kertes: Sa onima sa zvezdicama ...

Radovan Karadžić: Je li?

Mihalj Kertes: Jeste. Jeb'o sam im i oca i majku ...

Radovan Karadžić: Šta mislite, mamu im jebem?

Mihalj Kertes: Da, rekao sam im sve.

Radovan Karadžić: Da, da.

Mihalj Kertes: Rekao sam sve tako da sad će biti Sodoma i Gomora.

Radovan Karadžić: To mi strašno treba, to ...

Mihalj Kertes: Sve sam ja to preneo i rekao. Sad sam zvao jednog svog zemljaka iz saveznog i tako ...

Radovan Karadžić: Ovdje mi to treba, u metropoli, jer ako ti ne otvoriš poslovni prostor u metropoli i ako ne otvoriš radnju u metropoli ...

Mihalj Kertes: Jeste, treba biti brašna, treba biti soli ... Mora biti ...

Radovan Karadžić: Treba, treba fine tehnike, treba ovoga, onoga, treba da bude ...

Mihalj Kertes: Treba da bude dobro snabdeveno, kao supermarket ...

Radovan Karadžić: Ako ti metropolu izgubiš u trgovačkom smislu i ako je ne osvojiš ...

Mihalj Kertes: Jasno, jasno.

Radovan Karadžić: Tu se bije bitka glavna. I ako tu ne uspiješ ...

Mihalj Kertes: Ma jasno. Najbitnije su lokacije da budu atraktivne.

Radovan Karadžić: Da. Da, krenuće pješačka zona, gdje ljudi ...

Mihalj Kertes: Jasno i da se farba i da se zna šta je žuto, šta je belo ... I polako ...

Radovan Karadžić: Tako je, odlično. Dobro je. Inače, znači bolje si raspoložen danas, je l' da?

Mihalj Kertes: Jesam, inače u subotu sam hteo samoubistvo da izvršim.

Radovan Karadžić: Onda, je li ...

Mihalj Kertes: Pa teško mi je, ljudi moji, ti nemaš pojma koliko mi je teško. Ja znam, mislim ... Ljudski mi je teško.

Radovan Karadžić: Da, da.

Mihalj Kertes: Ja vidim ... Ja vidim sve da postoji u Vojvodini, žito, brašno i sve ostalo tamo bez veze u zalihama ...

Radovan Karadžić: Da, da.

Mihalj Kertes: A jebi ga, čim je na zalihama onda je skupo.

Radovan Karadžić: Da, da. Samo uskladištenje je skupo.

Mihalj Kertes: Jeste.

Radovan Karadžić: Poskupljuje ga ...

Mihalj Kertes: Jesi se ti čuo sa šefom?

Radovan Karadžić: Nisam, nisam. Bio je zauzet ...

Mihalj Kertes: *Ti samo na tome insistiraj i samo insistiraj da se samo ... Da ja to radim, razumeš?*

Radovan Karadžić: *Da, da i da se robne rezerve obnavljaju pa sve što će mu isteći rok neka nam odmah daju, a nek oni novo sebi ...*

Mihalj Kertes: *Da, da, naravno ...*

Radovan Karadžić: *I mislim da tu možemo u narodu podići naš ugled.*

Mihalj Kertes: *Kad narod nije gladan i žedan onda je ...*

Radovan Karadžić: *Lakše ...*

Mihalj Kertes: *Da, da. Lakša je politička situacija.*

Radovan Karadžić: *Da ... Mogu da vide da se nešto radi na tim ... Poslovima.*

Mihalj Kertes: *Da, u pravu si.*

Radovan Karadžić: *U vezi sa svakodnevnim stvarima ...*

Mihalj Kertes: *Da, da. Treba i novina, malo ... Treba svega.*

Radovan Karadžić: *Da, da. Reci mi kakva je politička situacija? Je l' znaš nešto?*

Mihalj Kertes: *Šta da ti kažem, neka čudna mirnoća ...*

Radovan Karadžić: *Da, da. Hoće li ovi da idu stvarno ...*

Mihalj Kertes: *Ja verujem, imam od jutros informaciju da svaka kuća će dobiti po bateriju, što je vrlo interesantno. Znači ide se na zamračivanje ...*

Radovan Karadžić: *Njihova kuća?*

Mihalj Kertes: *Da, da.*

Radovan Karadžić: *Pa neće ih niko napasti, u pičku materinu.*

Mihalj Kertes: *Ne ...*

Radovan Karadžić: *A gdje? U Sloveniji ili u Slavoniji?*

Mihalj Kertes: *Pa ja pričam za Hrvatsku.*

Radovan Karadžić: *A za Hrvatsku?*

Mihalj Kertes: *Da.*

Radovan Karadžić: *Znači, njihovi da dobiju bateriju ...*

Mihalj Kertes: *Da će HDZ dodeliti svakom po bateriju.*

Radovan Karadžić: *Otkud im toliko baterija? Pa ko će ih napasti, jesu li oni normalni?*

Mihalj Kertes: *... a sa baterijom je lakše nego bez nje.*

Radovan Karadžić: *A tako, tako.*

Mihalj Kertes: *Jesi li me razumeo?*

Radovan Karadžić: *Da, da, znači oni će napasti ... Svejedno.*

Mihalj Kertes: *Imaju plan, siguran plan ... Sve je to razrađeno ... Ti uradiš, da vidiš šta si uradio, onda ti treba baterija.*

Radovan Karadžić: *A kad bi očekivali to?*

Mihalj Kertes: Ja verujem Vidovdan.

Radovan Karadžić: Mamu im jebem.

Mihalj Kertes: Ja verujem Vidovdan, jer će onda Srbi da se okupe.

Radovan Karadžić: Trebalo bi novinama dati. To bi trebalo dati novinama ...

Mihalj Kertes: Poručujem sve moguće, šaljem na sve strane ... Srbi na Vidovdan ... Ne odvajati se od toga.

Radovan Karadžić: Da, da.

Mihalj Kertes: Od porodica i tako dalje, i tako dalje.

Radovan Karadžić: Jebiga, to je obeshrabrujuće, ali ovo sa hranom je ohrabrujuće.

Mihalj Kertes: Ti radiš? Na radnom mestu si, u kancelariji?

Radovan Karadžić: Radim, ali uzeću odmora dva, tri dana. Uzeću malo odmora i ja imam ... Politički, moram malo i da smirim. Krajina, ovaj ... Hoće da se otcijepi i da se pripoji drugim krajinama ...

Mihalj Kertes: Bože, o Bože ... Pa to je ...

Radovan Karadžić: Moram da smirujem budale ... Moraju da odluče, ali ne mogu da provode to i tako.

Mihalj Kertes: Pa jebem im Boga, je l' su oni ludi?

Radovan Karadžić: To je samo za slučaj da neko izlazi iz Jugoslavije.

Mihalj Kertes: Pa to je jasno ... I trenutak kada će se otcjepiti ...

Radovan Karadžić: Jasno, jeste.

Mihalj Kertes: I onda ne treba čekati.

Radovan Karadžić: Da, da. Mi onda izlazimo iz Jugoslavije i gotovo.

Mihalj Kertes: Tako je to ... Tako je bilo ... "Krnja Jugoslavija".

Radovan Karadžić: Nije važno kolika će da bude ... Kolika je ... Bilo bi bolje kad bi bila velika, ali ...

Mihalj Kertes: Mi se za veliku borimo ... Ako ne bude, ne bude.

Radovan Karadžić: Da, biće bar mala. Znači, dobro je krenulo, je li?

Mihalj Kertes: Jeste.

Radovan Karadžić: Da, dobro ... Vidim da dole kod šefa robnih rezervi nisi bio ...

Mihalj Kertes: Da, da, nemaj brige. Ja idem kod šefa za robne rezerve da vidim samo ... Razumeš?

Radovan Karadžić: Da, da.

Mihalj Kertes: Mora da razume koliko je važno. Ako počne gladovanje, nećeš ništa moći da uradiš.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zaustavite se, molim vas. Imam jedno pitanje za prevodilačku kabinu. Mislim da fali jedna prilično značajna reč. Možemo li ponovo da poslušamo taj kratak deo gde gospodin Radovan Karadžić kaže: "Vidim da nisi vidio šefa robnih rezervi". Mislim da je tu ispuštena reč. Dobro, možemo da prestanemo da slušamo ovaj presretnuti razgovor sada. Imam pitanje za svedoka. Jeste li već slušali ovaj razgovor ovde za vreme priprema u Hagu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znate li ko su govornici, prepoznajete li glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prepoznao sam glas Radovana Karadžića i Brace Kertesa.

SUDIJA KVON: Oprostite, gospođo Uerc-Reclaf. Treba mi pojašnjenje prevodioca. Ako ja dobro shvatam, oni čitaju transkript, oni ne prevode ono šta čuju na srpskom. Oni su jednostavno pročitali ovaj transkript, je li tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je, pročitali su. Ja sam mislila da će oni to da provere slušajući glasove na BHS. To niste radili?

prevodioci: Zvuk je jako loš tako da je to bilo jednostavno neizvodljivo. Izvinjavam se.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo morati to adekvatno da proverimo u jednom trenutku, bilo da to učini neko nezavisan ili neko iz prevodilačke službe.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, vi ćete imati ove presretnute razgovore. Oni su deo dokaznog predmeta. Kada ih budete slušali na uobičajenom uređaju, videćete da je kvalitet mnogo bolji kada se sve to slušate na taj način. Svedok je to i sam rekao već nekoliko puta. Mislim da će svedok moći da pojasni sve ovo šta sam želela da naglasim.

SUDIJA MEJ: Da, ali ono šta ja želim da kažem je da će naša prevodilačka služba to morati da proveriti kad za to dođe vreme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, časni Sude, mi ćemo za to da se pobrinemo. Gospodine svedoče, jedno pitanje u vezi sa sadržajem ove trake.

Ove dve osobe čije ste glasove prepoznali, ova dva govornika, oni govore o nekoj hrani, o supermarketu, o baterijama. Da li se dosta time trgovalo, da li je to putovalo iz Vojvodine na druga mesta u Jugoslaviji? Zna li nešto o tome, imate li ikakve informacije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam. Ovo je za mene prenesen razgovor, iako u Vojvodini ima i brašna i šećera i svega o čemu se ovde govori, ali nije reč o brašnu i šećeru. Ovo je prepoznatljiv figurativni govor, blago šifriran, reklo bi se.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu oni zapravo govore?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govore o oružju, o onome čime se Kertes bavio.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Dolazimo do istog problema, časnih Sude, a koji smo već par puta naglasili kada je reč o ovim presretnutim razgovorima, a tiče se interpretacije od strane svedoka.

SUDIJA MEJ: Ako se postavi ispravan okvir za njegovo mišljenje, on to mišljenje može da da. Videćemo kakva će da mu bude vrednost, pa ako on ima neko relevantno iskustvo, u redu, ali ako je to samo njegovo mišljenje, onda nema vrednosti.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Pa radi se upravo o postavljanju ispravnog okvira za to pitanje, odnosno za odgovor.

SUDIJA MEJ: Čuli ste, gospođo Uerc-Reclaf. Svedok govori o nečemu drugome. To je samo njegovo mišljenje. Nama bi trebao nekakav osnov za njegovo mišljenje, kako bismo mogli da mu pripišemo neku vrednost.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Svedok je zapravo objasnio da je njemu određena osoba pokazala oružje. Mi smo o tome razgovarali na privatnoj sednici i on je rekao da je ta osoba oružje dobila preko Brace i takođe je rekao da Braca ...

SUDIJA MEJ: Mislim da je ovo sve stvar interpretacije, odnosno da je ova stvar podložna raspravi.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da.

SUDIJA MEJ: Svakako to možete da nam predstavite, pa ćemo mi sve to da razmotrimo, ali mislim da više ne možemo da slušamo svedokovo mišljenje o ovome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine svedoče, vi ste spomenuli Bracu, vi ste čuli šta on kaže o šefu robnih rezervi. Da li se sećate diskusije o tome i da ste ovo sve ranije slušali u kancelariji Tužilaštva? Da li ste pronašli neku grešku u prevodu, kada smo o ovome raspravljali? Možemo li da pogledate verziju na BHS-u?

SUDIJA MEJ: Izvinite, samo trenutak. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Kako možete da pitate da li je pronašao neku grešku u prevodu?

SUDIJA MEJ: On može da kaže ako je zaista našao grešku u prevodu i mi možemo to da proverimo. On sme, on može da kaže "ja sam to tako čuo". E sad, koliku vrednost to ima, to je sasvim druga stvar. Izvolite, gospođu Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine svedoče, gospodin Karadžić ovde iznosi jednu primedbu. On kaže nešto u vezi sa šefom za robne rezerve, to je na BHS verziji. On kaže nešto kao: "Aha, dobro, dole kod šefa robnih nisi bio, pa ćeš" i tako dalje, kraj citata. Jeste li možda našli? Možemo li to da stavite? I onda Braco kaže: "Da, da, nemaj brige. Ja idem kod šefa za robne rezerve, da vidim samo, razumeš". Kraj citata.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, sjetio sam se toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je negde pri kraju razgovora.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To sam prokomentarisao, da nije ispod njega šef robnih rezervi, nego Slobodan Milošević. Toga se sjećam, ako na to mislite. Sad ne mogu ostalog da se sjetim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne Sude, to je treća strana srpske verzije. Treća strana.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Gospodine Tapušковиću, telefonski razgovor ...

SUDIJA MEJ: Ne ispravljajte ga.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Izvinjavam se. Časni Sude, zapravo se dva puta spominje šef, prvo na stranici 3, a takođe i pred kraj razgovora. To bi trebalo da bude na predzadnjoj stranici.

SUDIJA MEJ: Imate li primerak sa označenim relevantnim delovima da ga date svedoku?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, naravno. Dajte to svedoku, molim vas. Gospodine, imate li ovaj deo gde gospodin Karadžić kaže "aha, dole kod šefa robnih nisi bio"? Možete li to da pročitate, molim vas. Označeno je.

SUDIJA MEJ: Molim vas, nemojmo da trošimo vreme. Stavite ovaj označeni deo pred svedoka.

SVEDOK C-061: Našao sam, našao sam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Molim vas pročitate ove dve rečenice na vašem jeziku, a molim da dobijemo prevod.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo: "A, dobro, vidim da dolje kod šefa robnih nisi bio, pa ćeš ti, ovaj. Da, da, nemaj brige, ja idem kod šefa za robne rezerve, da vidim samo, razumeš".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, da, hvala, dosta. Časni Sude, kao što vidite, reč "dole" nedostaje u engleskom prevodu koji mi imamo. To smo upravo sada čuli u prevodu.

SUDIJA MEJ: Kao što sam rekao, ovo ćemo da damo na prevod. Nastavite, molim vas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu, hvala. Ovo nam više ne treba. Ja ću sada da vam pokažem još dva dokumenta u vezi sa ovom temom. Prvi je 352, tabulator 40. Reč je o zahtevu Milana Martića upućenom Jovici Stanišiću i Milanu Tepavčeviću u Resor državne bezbednosti MUP-a, kako bi se utvrdili troškovi. Pogledajte, molim vas, potpis, pečat i zaglavlje pa nam recite, molim vas, da li se to uobičajeno koristilo i da li je ovo potpis gospodina Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da zaglavlje i pečat, ali potpis nije Martićev, iako stoji njegovo ime tu ispisano, da je on to. Piše "za Martića", neko je potpisao u njegovo ime. Piše "za", pa "ministar Milan Martić". To je neko drugi potpisao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Drugi dokument koji me zanima je pod tabulatorom 41, to je deo istog dokaznog predmeta. Pismo koje je Nebojša Pavković uputio Radovanu Stojičiću 22. marta 1995. godine, a tiče se centra za obuku. Molim vas, samo komentar na zaglavlje, pečat i potpis. Da li se to u to vreme uobičajeno koristilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je. Pavković je tu bio zamjenik, ali potpisa ne mogu tačno da se sjetim baš kakav je, ali odgovara sve ostalo, pa i to vjerovatno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovo pismo je upućeno Ministarstvu unutrašnjih poslova, gospodinu Radovanu Stojičiću, a odnosi se na pomoć potrebnu za obuku diverzantskih jedinica. Da li vi znate, da li je saradnja ovakve vrste između MUP-a Srbije i MUP-a SAO Krajine i dalje postojala u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, postojala je. Čuo sam o ovome, ne znam konkretno o kojim se ljudima radi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Gospodine, sad bih se osvrnula na vaše sastanke sa gospodinom Miloševićem. Spomenuli smo samo kratko referendume koji su sprovedeni 1991. godine. Da li je Skupština SAO Krajine održala i jedan takav referendum u maju 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se rešavalo na referendumu, koje je bilo pitanje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za prisajedinjenje SAO Krajine Republici Srbiji i ostajanje sa Srbijom, u Jugoslaviji sa Srbijom i Crnom Gorom i drugim koji žele da čuvaju Jugoslaviju. Znači prisajedinjenje Srbiji i ostajanje u Jugoslaviji. Bilo je najprije odlučeno samo da bude izjašnjavaње o prisajedinjenju Srbiji, ali je pitanje promijenjeno na intervenciju predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Privatna sednica, molim vas.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste mislili pod intervencijom gospodina Miloševića? O kakvoj intervenciji je bilo tada reči?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tražio je da se izjasnimo za Jugoslaviju, ne za Srbiju. I bio je ljut zbog tog referenduma. I bio je ljut zato što smo odredili da ćemo poslati komisiju koja će izvestiti Skupštinu Srbije o rezultatima referenduma.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li vi lično razgovarali sa gospodinom Miloševićem tom prilikom i ako jeste, gde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početkom maja u njegovoj kancelariji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je on hteo da vi uradite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da se izjasnimo ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I jeste li tog puta reagovali na njegove želje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za Jugoslaviju, da se izjasnimo za Jugoslaviju. I rekao je da mu kažu neki akademici da mene treba ubiti zbog moje tvrdoglavosti, *troublemaker*, samo nešto kvari. Međutim, ja sam otišao od njega govoreći suprotno, odnosno onako kako je već bilo odrijeđeno. Kasnije, sad ne mogu da se sjetim, još neki ljudi su insistirali da se ipak to pitanje dopuni. I tako je urađeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I koje je na kraju pitanje postavljeno ljudima koji su izašli na referendum?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: "Da li ste za prisajedinjenje Srbiji i ostajanje u Jugoslaviji sa drugima koji žele očuvanje Jugoslavije?" Dodatak je bio na, znači, prisajedinjenje Srbiji i ostajanje u Jugoslaviji.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Želela bih da sa svedokom brzo pređem dokumente u vezi sa referendumom. To je tabulator broj 30, u dokaznom predmetu 351. To su sve dokumenti pod tabulatorima 30, 32, 33, 35, svi se tiču referenduma, odnosno odluke da se održi referendum. Zatim izveštaj opština koje su glasale i odluka Skupština SAO Krajina kojom se izabira grupa poslanika da prezentiraju rezultate referenduma Narodnoj skupštini Republike Srbije. Nema potrebe da raspravljamo o ovim dokumentima. Samo sam htela da ih vi vidite i da potvrdite da je sve ovo ispravno.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ova delegacija koja se spominje u zadnjem dokumentu, da li ju je Narodna skupština Srbije zaista i primila?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne. Primio ju je potpredsjednik Skupštine Borivoje Petrović privatno i odveo na večeru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav je bio rezultat toga i šta se dogodilo nakon referenduma?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nakon referenduma, Skupština SAO Krajine je proglasila rezultate referenduma i nakon toga izvršila novo konstituisanje SAO Krajine kao federalne teritorije Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Razgovarali smo o vojnoj i policijskoj situaciji u Krajini. Potrebno je da pređemo na privatnu sednicu za sledećih nekoliko pitanja.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Privatna sednica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vlada SAO Krajine, da li je ikada imala ikakvu kontrolu nad Martićem ili nekom drugom policijskom snagom u SAO Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije nikada.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi pokušali to da promenite u aprilu, odnosno u proleće 1991. godine i ako jeste, šta ste konkretno učinili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Htio sam krajem maja 1991. godine da se umjesto ministra unutrašnjih poslova postavi, umjesto Martića, da se Martić postavi na mjesto ministra odbrane i da oba čovjeka budu odgovorna Vladi SAO Krajine. I Skupština je izabrala Martića za ministra odbrane, međutim on nije htio predati miliciju i prisilio je ponovo Skupštinu nakon mjesec dana, 27. juna 1991. godine da mu se formalno ponovo to mjesto ustupi, da bude ponovo izabran na to mjesto koje je i dalje držao znači. Kako sam čuo od ljudi iz policije, to je uradio po nagovoru ljudi oko Frenkija.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Htela bih sada da predočim svedoku dokaz broj 352, tabulator 54. Ovo je odluka o formiranju jedinica za specijalne namene MUP-a Srpska Autonomna Oblast Krajina pod nazivom "Milicija Krajine" koje se stavljaju u nadležnost Ministarstva odbrane. Prema članu 2 "zadatak Milicije Krajine je odbrana teritorijalnog integriteta Srpske Autonomne Oblasti Krajine, obezbeđenje vitalnih objekata, oblasnih institucija i drugi zadaci iz domena unutrašnjih poslova". S obzirom na ove zadatke, odnosno da li je ovde reč o redovnom policijskom zadatku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je trebalo da bude teritorijalna policija, neka vrsta žandarmerije. Tako je trebalo da bude.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle, to je bio plan.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovde u ovoj odluci se, u stvari, kaže da Ministarstvo odbrane treba da bude nadležno za to. I u sledećem dokumentu, pod tabulatorom 55, dokaz 352, to je, u stvari, rešenje o izboru gospodina Milana Martića na ovu funkciju koju ste upravo pomenuli, a sledeći

dokaz je tabulator 56 istog tog dokumenta i to je rešenje o izboru ministra unutrašnjih poslova, a to je Dušan Vještica.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se gospodin Martić složio sa ovim kada je doneta odluka 29. maja 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Toga dana se složio i položio zakletvu kao ministar odbrane, ali sledećeg dana nije htio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko vam je rekao da je to bilo pod uticajem Franka Simatovića? Ko vam je to rekao? Kako ste to saznali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ljudi iz milicije, stanice milicije u Kninu. I Martić mi je lično rekao "neću".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li je gospodin Vještica pokušao da preuzme svoju funkciju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pokušao je da preuzme funkciju i imenovao je neke ljude, imenovao je načelnika stanice milicije u Kninu i još jednog zamjenika. Međutim, koliko sam čuo, ljudi iz milicije su mi rekli da su Martić i ljudi koji su to tamo dobili, pocijepali ta dokumenta, smijali se. Vještica nije više pokušavao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mislim da nije potrebno da stavljam sledeća dva dokaza pred svedoka, jer to je upravo ono šta je on rekao. To je potvrda imenovanja od 27. juna 1991. godine, potvrda imenovanja Dušana Vještice koji je trebao da bude ministar urbanog planiranja. Tada je postavljen i ministar unutrašnjih poslova SAO Krajine, gospodin Milan Martić. Da li su političari u Krajini pokušali da preuzmu kontrolu nad policijom u avgustu 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, preko organizacije Teritorijalne odbrane SAO Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je učinjeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Martić je imenovan za zamjenika komandanta Teritorijalne odbrane i primjenio je zakon u kojem je milicija trebala da se potčini Teritorijalnoj odbrani, komandi Teritorijalne odbrane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, to nije bilo moje pitanje. Mislim da ću da stavim jedan dokument pred vas, a to je tabulator 62 iz dokaznog predmeta 352. To je odluka Vlade SAO Krajine od 1. avgusta 1991. godine o ukidanju Službe državne bezbednosti na teritoriji Srpske Autonomne Oblasti Krajina. Možete li da nam kažete šta je bila pozadina ove odluke?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pozadina je bila da se izuzme uticaj Službe državne bezbednosti Srbije, srpskog DB u Krajini koji je bio dio DB Srbije, znači da se izuzme njihov uticaj na službu unutrašnjih poslova u Krajini, na policiju. Znači da Ministarstvo unutrašnjih poslova bude pod kontrolom Vlade. To je bio jedan pokušaj znači.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme da li je gospodin Stanišić bio u Kninu i da li ste sa njim razgovarali o ovom koraku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, toga dana Stanišić je bio u Kninu i sreo sam ga. Pitao me je šta to bi, ja sam rekao da će vlada napraviti svoju agenciju za bezbednost, za nacionalnu bezbednost. On se samo kiselo nasmijao, podsmješljivo u stvari.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi u isto vreme takođe pokušali da uspostavite kontrolu nad oružanim grupama koje nisu bile deo policije? Da li ste pokušali da uspostavite Teritorijalnu odbranu koja bi bila pod kontrolom vlasti, Vlade SAO Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Teritorijalna odbrana bila je u nadležnosti opštinskih štabova Teritorijalne odbrane, njeno oružje bilo je pod ključem JNA. Ja sam htio da se objedini Teritorijalna odbrana u SAO Krajini, da se formira Glavni štab Teritorijalne odbrane i da Teritorijalna odbrana bude pod komandom Vlade SAO Krajine, odnosno predsjednika vlade kao izvršne ličnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada se možemo ponovo da se vratimo na javnu sednicu. I bih želela bih da pred svedoka stavim dokaz pod tabulatorom 63 dokaznog predmeta 352.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

(otvorena sednica)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je ukaz o oznakama pripadnika oružanih snaga Teritorijalne odbrane, jedinice za posebne namene SAO Krajinje. Da li se taj ukaz upravo odnosi na pitanja o kojima ste malopre govorili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Teritorijalna odbrana u stvari uspela u tome da postane nezavisna organizacija koja je bila pod kontrolom Vlade SAO Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se desilo? Ko je tome pružio otpor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Slobodan Milošević je pomogao da se formira Glavni štab Teritorijalne odbrane, ali je taj štab bio potčinjen Jugoslovenskoj narodnoj armiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U to vreme, da li ste vi takođe došli u sukob ... Izvinjavam se, moramo da pređemo na privatnu sednicu.

Privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi u to vreme takođe došli u sukob sa Frenkijem Simatovićem i kapetanom Draganom i ako jeste, šta se desilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Početkom avgusta, čini mi se oko 8. avgusta, nakon donošenja ovih zakonskih propisa o formiranju Teritorijalne odbrane i nakon ovoga donošenja ovog dokumenta, poslao je jednog čovjeka, Đoku Majstorovića, da odnese znake Teritorijalne odbrane u Klub privrednika na kninskoj tvrđavi gde je trebalo da bude Ratni štab Teritorijalne odbrane opštine Knin, a na tom mjestu je u to vrijeme bilo sjedište kapetana Dragana, Milana Martića, Frenkija i ljudi oko njih. I ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May).

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pošto ja ne čujem ništa svedoka, a pratim na transkriptu šta on govori, shvatio sam da je tabulator 63. U tabulatoru 63 je kod mene nekakav ukaz Milana Babića o oznakama oružanih snaga Teritorijalne odbrane, kako izgleda zastava i ukršteni mačevi. Nisam shvatio da je to bio predmet objašnjenja. Da li je to neka greška kod mene?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo otišli dalje i da je svedok objašnjavao sukob sa Simatovićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Taj sukob se, u stvari, odnosi na ovaj dokazni predmet, jer upravo je došlo do sukoba oko oznaka i zastave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Znači to je ipak taj dokazni predmet, da.

SUDIJA MEJ: Da, odnosi se na taj dokazni predmet. Da, gospodine svedoče, izvolite, nastavite.

SVEDOK C-061: Izvinjavam se. Jesmo li na privatnoj sednici?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da. Molim vas nastavite.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam otišao na mesto na kninskoj tvrđavi gdje su bili kapetan Dragan, Martić, Frenki da vidim šta se dešava, jer je kapetan Dragan rekao čoveku koji je nosio ove oznake da dok je on tamo Babić neće to postavljati tu. I ja sam došao da vidim šta se dešava tamo. Kada sam došao, ljudi iz opštinskog štaba Teritorijalne odbrane su se razilazili, rekli su da ih je kapetan Dragan raspustio, koji su obezbjeđivali taj prostor.

Ja sam došao gore u salu za sastanke, rekli su da je kapetan Dragan gore. Kapetan Dragan je imao sastanak sa svojom jedinicom kojom je komandovao, specijalnom jedinicom. I ja sam ušao na sastanak i sio pored njega. Neko mi je kasnije rekao da kad sam ja ulazio, sa tog mjesta gdje sam ja sio izašao je Frenki. Niko mi se nije obraćao. Kapetan Dragan je držao govor, nastavio govor, svojim ljudima. Rekao je da su za sve krivi političari, da on odlazi iz Knina i da ih ostavlja Frenkiju. I da će biti sve riješeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su vama tog dana pretili? Da li vam je bilo ko pretio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Ljudi kapetana Dragana su došli za mnom u centar u Golubiću, odnosno na deo Golubića gdje je trebalo da budu razmještene civilne strukture opštine Knin u slučaju rata. Ja sam došao tamo da kažem čovjeku da se ne razilaze, a za mnom su odmah došli ljudi kapetana Dragana. Blokiral su cio kraj, vikali su: "Koga treba ubiti? Gde se taj nalazi?". I ja sam pobjegao sa tog mjesta i otišao sam u susjedno selo. I ujutro sam nazvao predsjednika Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto ste ga nazvali? Šta ste hteli od njega?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da kažem da su ti ljudi Frenkija budale, ljudi, ne znaju šta rade. Bio sam prestrašen. Tražio sam da ih povuče iz Krajine, da ih skloni. On je obećao da hoće. Frenkija, pardon. Tražio sam da Frenkija povuče, konkretno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste mu rekli? Rekli ste da su ljudi ti ljudi, rekli ste šta rade. Šta ste mu tačno rekli šta oni rade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam mu telefonom objašnjavao baš sve. Samo sam govorio opšte ocjene o njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto ste tražili da povuče Frenkija, a niste tražili da povuče kapetana Dragana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Frenki je bio šef tamo tih ljudi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je gospodin Milošević obećao da će to da uradi. Da li je on to uradio, da li je ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja nisam viđao Frenkija tamo više. Pretpostavio sam da jeste, ali nisam bio siguran da jeste. Uglavnom, Frenki se sklonio.

26. avgusta 1991. godine. Milošević mi je rekao da Frenki treba da bude u Krajini, da se vrati ponovo. Ja sam pretpostavio da je u tom međuperiodu on ipak napustio Krajinu, Frenki.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, možemo li da završimo sa ovom temom?

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je gospodin Milošević kasnije rekao da Frenki treba da se vrati u Krajinu. Kada je to rekao, u kakvim okolnostima je to rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 26. avgusta 1991. godine u svom kabinetu. Kad nam je neko prenio poruku od njega da dođem kod njega na sastanak i kada sam ja došao kod njega, tada mi je to rekao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li se Frenki tada vratio u Krajinu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vratio se i ja sam ga sreo i čuo o njemu u septembru 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ovim sam završila sa ovom temom.

SUDIJA MEJ: Vreme je da prekinemo sa radom za danas. Pre nego što to uradimo, gospođo Uerc-Reclaf, prema planu imate još četiri sata i 45 minuta za ispitivanje ovog svedoka. Da li smo na otvorenoj sednici? Treba da se vratimo na otvorenu sednicu.

(otvorena sednica)

SUDIJA MEJ: Dakle, završićemo i nastavljamo sutra. Gospođo Uerc-Reclaf, hteo bih da vam kažem da vam je ostalo vam još četiri sata i 45 minuta sa ovim svedokom i treba da pravite planove u skladu sa tim.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, da li želite da iskoristim ovo vreme koje nam je ostalo danas ili želite da počnem sa tim sutra? Takođe želim da podnesem zahtev za više vremena.

SUDIJA MEJ: Koliko još vremena tražite?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Još dva dodatna dana.

SUDIJA MEJ: Još dva dana? Dakle još osam sati. Razmislićemo o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da li treba da objasnim? Ovaj svedok je vrlo posebna vrsta svedoka. Za hrvatski deo optužnice on je jedini takav svedok i ako čujemo celo njegovo svedočenje, onda definitivno možemo da odbacimo druge insajdere na nižem nivou koji bi mogli da nam daju samo male delove dokaza, a ovaj svedok može da nam iznese te dokaze kao celinu. Ja nisam u ovom trenutku u situaciji da kažem koga bismo konkretno odbacili, ali mogu da kažem da bismo neke svedoke onda isključili iz svedočenja. U ovom trenutku tim Tužilaštva proverava i odvaja koga bi mogao da izostavi među insajderima nižeg nivoa, da ih isključi iz svedočenja.

SUDIJA MEJ: Recite nam bar otprilike o koliko svedoka govorite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mogu to sutra da vam kažem, ali to će da bude sigurno pet ili šest ljudi, najmanje.

SUDIJA MEJ: U redu, razmislićemo o tome. U međuvremenu, dozvolite da se pozabavimo jednim drugim opštim pitanjem kada je reč o zasedanju i našim raspravama. U ovom delu suđenja, prvo pitanje je da je izgleda došlo do reorganizovanja u vezi sa datumima plenarne sednice. Bilo je dogovoreno da to bude od 10. do 12. Ne znam da li će to da bude tako, ali prilično je jasno da ćemo da zasedamo 10., dakle to je prvi dan. Izgleda da ipak postoji sumnja u vezi sa tim.

TUŽILAC NAJS: Ili je 11. bio prvi dan plenarne sednice.

SUDIJA MEJ: Da. Dakle, definitivno ćemo da zasedamo 11., a možda ćemo, ako je moguće, da imamo rasprave i ostalih dana.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam. To je vrlo korisna informacija.

SUDIJA MEJ: A onda kao rezultat toga ćemo da odbacimo neke druge datume. Međutim, to je nešto šta mora još da se potvrdi. Međutim, ostaje

definitivno da ćemo da imamo raspravu 11. Predlažem da iskoristimo 19., odnosno 18. decembar, to je sredi, ako bude neophodno, završićemo sa svedokom. Možda bi bilo pametno to da iskoristimo za administrativna pitanja i pravne argumente, različite podneske koje smo čuli, zatim za svedočenje gospodina Torkildsena (Morten Torkildsen) i takođe za argumente koje smo čuli u vezi sa samim vođenjem suđenja. I, na kraju, želim takođe da vam dam jedno rano obaveštenje o raspravama u januaru. Prva pauza u januaru će da bude između 22. i 24. januara. Mislim da je 24. januar dan kada se održavaju sednice, ali ne znam to sigurno, u svakom slučaju ćemo u tom periodu da pravimo pauzu.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam

SUDIJA MEJ: Takođe ću da vam dostavim kalendar, odnosno što pre bude moguće dobićete kalendar našeg sledećeg bloka rasprava. Nastavljamo sutra ujutro.

Fond za humanitarno pravo